

Aluevaltuusto

25.02.2025

Kokoustiedot

Aika 25.02.2025 klo 17:30 - 20:51
Kokoustauko klo 19:48 – 20.02
Paikka Kyrkfjärdens skola, Museontie 7, 10210 Inkoo

Läsnä	Limnéll Jarno	puheenjohtaja
	Hyrkkö Saara	1. varapuheenjohtaja
	Vuornos Henrik	2. varapuheenjohtaja
	Katainen Mervi	3. varapuheenjohtaja
	Aavaparta Tiina	valtuutettu
	Aintila Anna	valtuutettu
	Aitamurto Pasi	valtuutettu
	Aittakumpu Birgit	valtuutettu
	Alaviiri Kaisa	valtuutettu
	Ampuja Ari	valtuutettu
	Backman Ralf	valtuutettu
	Castrén Heidi	valtuutettu
	Cederlöf Karin	valtuutettu
	Ekholm Torbjörn	valtuutettu
	Elo Simon	valtuutettu
	Felipe Sini	valtuutettu
	Frantsi-Lankia Marjut	valtuutettu
	Grönroos Simo	valtuutettu
	Haapaniemi Timo	valtuutettu
	Havu Isto	valtuutettu
	Hietanen-Tanskanen Ira	valtuutettu
	Hiila Eeva	valtuutettu
	Hiilamo Henna	valtuutettu
	Hukari Hanna	valtuutettu
	af Hällström Nina	valtuutettu
	Jaatinen Anja	valtuutettu
	Juvonen Arja	valtuutettu
	Järvenpää Kaarina	valtuutettu
	Kajava Henna	valtuutettu
	Karimäki Johanna	valtuutettu
	Karjalainen Tapio	valtuutettu
	Knaapi Emilia	valtuutettu
	Kokko Elina	valtuutettu
	Koponen Noora	valtuutettu
	Kurri Vanessa	valtuutettu
	Laakso Ville	valtuutettu
	Laitinen Veli-Matti	valtuutettu
	Leivo Tomi	valtuutettu
	Marttila Helena	valtuutettu

Mollgren Satu	valtuutettu	
Mönttinen Ari	valtuutettu	
Noro Tiina	valtuutettu	
Nummelin Petra	valtuutettu	
Paakkunainen Lotta	valtuutettu	
Partanen Henna	valtuutettu	
Pelkonen Anna	valtuutettu	
Piirtola Mikko	valtuutettu	
Rasinsalo Anu	valtuutettu	
Rehn-Kivi Veronica	valtuutettu	
Räf Marika	valtuutettu	
Räsänen Joonas	valtuutettu	poistui klo 19.48
Saari Leena	valtuutettu	
Sahiluoma Anna	valtuutettu	
Salovaara Taru	valtuutettu	
Seppälä Peppi	valtuutettu	
Sistonen Markku	valtuutettu	
Skaffari Laura	valtuutettu	
von Smitten Karl	valtuutettu	
Stenvall Nora	valtuutettu	
Thure-Toivanen Tiina	valtuutettu	
Uotila Kari	valtuutettu	
Uusitalo Arja	valtuutettu	
Valle Jaana	valtuutettu	
Vehmanen Emma- Stina	valtuutettu	
Wejberg Otto	valtuutettu	
Westerholm Anita	valtuutettu	
Wickström Henrik	valtuutettu	
Värmälä Johanna	valtuutettu	
Aaltola Maija	varavaltuutettu	
Akinyemi Aino	varavaltuutettu	
Dookie Gyan	varavaltuutettu	
Hakulinen Emmi	varavaltuutettu	
Harinen Ari	varavaltuutettu	poistui klo 20.47
Hertzberg Tove	varavaltuutettu	
Kerola Hannele	varavaltuutettu	
Laakso Mikko	varavaltuutettu	
Laaksonen Merja	varavaltuutettu	
Sundström Mia	varavaltuutettu	
Walls Anders	varavaltuutettu	
Pajujoja Matti	aluehallituksen edustaja	
Ahlgren Rosita	vammaisneuvoston edustaja	poistui klo 19.48
Männikkö Olli	vanhusneuvoston edustaja	
Määttä Fanny	nuorisovaltuuston edustaja	
Svahn Sanna	hyvinvointialuejohtaja	
Moisala Jarno	hallintojohtaja, sihteeri	
Pälve Matias	palvelutuotannon johtaja	
Ahlström Mari	palvelualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut	
Hokkanen Timo	palvelualuejohtaja, vammaispalvelut	
Ihamäki Veli-Pekka	pelastusjohtaja	

	Paananen Markus	palvelualuejohtaja, yhteiset sosiaali- ja terveystoimen palvelut	
	Suominen Tuula	palvelualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut	
	Kuukka Tommi	digipalvelujohtaja	
	Rajahalme Ville	talousjohtaja	
	Rosvall Matti	arviointipäällikkö	
	Sarekoski Kimmo	henkilöstöjohtaja	
	Anttila Eliisa	viestintäpäällikkö	
	Kivistö Riina	yleishallinnon päällikkö	poistui klo 19.48
	Hirvilampi Markus	päätöksenteon tuen päällikkö, tekninen sihteeri	
Poissa	Ahjoniemi Heli	valtuutettu	
	Braskén Peter	valtuutettu	
	Guzenina Maria	valtuutettu	
	Gästrin Eva-Lena	valtuutettu	
	Kauma Pia	valtuutettu	
	Laiho Mia	valtuutettu	
	Laine Aino	valtuutettu	
	Lassus Johan	valtuutettu	
	Myllyniemi Markus	valtuutettu	
	Rukko Anna	valtuutettu	
	Viljanen Eerikki	valtuutettu	
	Kuusela Pirkko	vammaisneuvoston edustaja	
	Syrjänen Markus	konsernipalvelujen johtaja	
	Kortelainen Emilia	hankintajohtaja	
	Ojaniemi Pasi	tukipalvelujohtaja	
	Purmonen Elina	toimitilajohtaja	

Allekirjoitukset

Jarno Limnell
puheenjohtaja

Jarno Moisala
sihteeri

Saara Hyrkkö
1. varapuheenjohtaja § 5

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Anna Sahiluoma
pöytäkirjantarkastaja

Peppi Seppälä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 04.03.2025

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 1		Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	7
§ 2		Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	9
§ 3		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	10
§ 4	1	Aluevaltuuston 10.12.2024 § 62 päätöksen tarkistaminen koskien vuosien 2025-2028 investointisuunnitelman tarkistamista	11
§ 5	2	Ilmasto-ohjelman hyväksyminen	24
§ 6	3, 4	Vastauksen antaminen valtuutettu Kajavan ja 30 muun valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten suunnterveiden laiminlyöntien ehkäisemiseksi	30
§ 7	5	Vastauksen antaminen valtuutettu Uusitalon, Pelkosen ja 27 muun valtuustoaloitteeseen erikoissairaanhoidon kulujen hallintaan vaikuttava keinovalikoima	33
§ 8	6	Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Westerholmin, Wickströmin ja 21 muun valtuustoaloitteeseen säilytetään kättilöt kentällä -toiminta	44
§ 9	7	Vastauksen antaminen valtuutettu Backmanin, Braskénin, Wickströmin ja 13 muun valtuustoaloitteeseen vahvistetaan hyvinvointialueen ohjausta HUS-yhtymässä	51
§ 10	8	Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Laaksosen, Wickströmin ja 19 muun valtuustoaloitteeseen suunnitelman laatiminen yhdessä kuntien kanssa yksinäisyyden ehkäisemiseksi	60
§ 11	9	Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Ekholmin, Braskénin ja 13 muun valtuustoaloitteeseen erikoissairaanhoidon turvaaminen lähipalveluna	66
§ 12	10	Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 22 muun valtuustoaloitteeseen hyvinvointialueen pidettävä kiinni hoitotakuusta	75
§ 13	11	Vastauksen antaminen Vihreiden valtuustoryhmän ja 12 muun valtuustoaloitteeseen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	79
§ 14	12	Vastauksen antaminen valtuutettu Vuornoksen ja 39 muun valtuustoaloitteeseen C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä	88
§ 15	13	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 22 muun valtuustoaloitteeseen Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninaiisiin tuen tarpeisiin	93
§ 16	14	Vastauksen antaminen valtuutettu Värmälän ja 21 muun valtuustoaloitteeseen valtuustoaloite tilojen kuntalaiskäytön ja hytejärjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi	98
§ 17	15	Vastauksen antaminen valtuutettu Karimäen ja 21 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien syömishäiriöiden hoitoa ja varhaista tunnistamista	104

§ 18	16, 17	Vastauksen antaminen valtuutettu Värmälän ja 19 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen terveysasemapalvelujen ja suun terveydenhuollon kiireettömistä ajoista	110
§ 19		Käsittelemättä olevat aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvat valtuustoaloitteet ja hyvinvointialuealoitteet	112
§ 20		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Nummelin)	115
§ 21		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Koivunen)	119
§ 22		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Lahtinen)	122
§ 23		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Rauanmaa)	125
§ 24	18 - 38	Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset	128

§ 1

Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 15 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 15 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 15 § mukaan nimenhuudon päätyttyä puheenjohtajan on todettava, onko aluevaltuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Aluevaltuustossa on 79 valtuutettua, joten läsnä tulee olla vähintään 52 valtuutettua tai varavaltuutettua. Hallintosäännön 15 § mukaan läsnä oleviksi katsotaan myös valtuutetut, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti

Hallintosäännön 9 § mukaan kutsu aluevaltuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kutsu lähetetään myös tiedoksi varavaltuutetuille. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 7 § mukaan aluevaltuuston kokous voidaan päättää pitää sähköisenä tai yksittäiset valtuutetut voivat osallistua kokoukseen sähköisesti hyvinvointialueilla säädetyllä tavalla, edellyttäen että sähköisessä kokouksessa on huolehdittu tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

Puheenjohtaja päättää sähköisen kokouksen pitämisestä.

Yleisöllä tulee olla mahdollisuus seurata aluevaltuuston julkista kokousta. Yleisö voi seurata aluevaltuuston kokousta verkosta tai vaihtoehtoisesti paikan päällä kokouskutsussa ilmoitetusta paikasta.

Edustus aluevaltuuston kokouksessa

Hallintosäännön 12 § mukaan aluehallituksen puheenjohtajan, hyvinvointialuejohtajan ja palvelualuejohtajien on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

§ 2

Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi valtuutetut Anna Sahiluoma ja Peppi Seppälä.

Selostus

Hallintosäännön 17 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto puheenjohtajan esityksestä toisin päättä.

Hallintosäännön 40 § mukaan aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, ellei aluevaltuusto ole päättänyt, että pöytäkirja kokonaisuudessaan tai jonkin asian kohdalla tarkastetaan muulla tavalla.

Jos pöytäkirja ei sitä tarkastamaan valitun valtuutetun mielestä vastaa kokouksen kulkua, hänen tulee ilmoittaa siitä viipymättä sihteerille, joka tarvittaessa tarkistaa muotoilun puheenjohtajan kanssa. Puheenjohtajan kanssa käydyn keskustelun perusteella sihteeri joko korjaa pöytäkirjan ja toimittaa aluevaltuuston puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille uuden version tai ilmoittaa pöytäkirjan tarkastajille, että pöytäkirja vastaa puheenjohtajan käsitystä kokouksen kulusta.

Jos pöytäkirjaa tarkastamaan valittu valtuutettu ei hyväksy aluevaltuuston pöytäkirjaa joltakin osin, pöytäkirjan oikeellisuus tarkastetaan tältä osin seuraavassa aluevaltuuston kokouksessa.

§ 3

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esiteltiin seuraavia asioita:

- Hyvinvointialueen onnistumiset
- Digitaalinen asiointi Lunna
- Synnyttäjien ja perheiden tyytyväisyys neuvolapalveluihin ja synnytyssairaaloihin.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

5476/02.02.00/2023

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 4

§ 4

Aluevaltuuston 10.12.2024 § 62 päätöksen tarkistaminen koskien vuosien 2025-2028 investointisuunnitelman tarkistamista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Päivärinta Ari
Syrjänen Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää tarkistaa 10.12.2024 § 62 päätöstään ja

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päivitetyn investointisuunnitelman vuosille 2025-2028,
2. lähettää sen hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle, ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen niin edellyttäessä.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 1 Päivitetty investointisuunnitelma vuosille 2025-2028

Oheismateriaali

- Päivitetty investointisuunnitelma vuosille 2025-2028, hyväksytty AV 10.12.2024 § 62

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

- Investointisuunnitelma vuosille 2025-2028, hyväksytty AV 12.12.2023 § 71

Tiedoksi Täytäntöönpano

Talousjohtaja, taloussuunnittelupäällikkö, konsernipalvelujen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.02.2025 § 37

§ 37

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää tarkistaa 10.12.2024 § 62 päätöstään ja

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päivitetyn investointisuunnitelman vuosille 2025-2028,
2. lähettää sen hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle, ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen niin edellyttäessä.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen investointien suunnittelu ja lainanottovaltuus

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista (taseinvestoinnit) ja investointia vastaavista sopimuksista (sitoumukset). Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa valtioneuvoston myöntämän hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Aluevaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 12.12.2023 § 71 alustavan investointisuunnitelman vuosille 2025-2028. Investointisuunnitelma oli yhteensä 246,7 milj. euroa.

Koska hyvinvointialueen vuoden 2024 vuosikate on ollut negatiivinen, hyvinvointialueelle ei ole myönnetty valtioneuvoston 6.6.2024 päätöksen perusteella lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Lainanottovaltuuden puuttumisen vuoksi investointisuunnitelmaa on hyvinvointialueella päivitetty siten, että siitä karsittiin uudet käynnistyvät hankkeet pois, jolloin jäljelle jäi vain vuodelta 2023 ja 2024 siirtyneitä hankkeita. Aluevaltuusto on 10.12.2024 § 62 kokouksessaan päättänyt investointisuunnitelman 2025-2028 päivityksestä edellä mainituin perustein. Päivitetyn investointisuunnitelman 2025-2028 loppusumma yhteensä oli 391,6 milj. euroa. Aluevaltuuston hyväksymä päivitetty investointisuunnitelma toimitettiin hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle.

Ministeriöt hylkäsivät päivitetyn investointisuunnitelman vuoden 2025 osalta. Hylkäämisen perusteena on erityisesti ollut lainanottovaltuuden siirtymistä koskeva tulkintamuutos, jonka perusteella vuodelle 2023 myönnetty lainanottovaltuus ei olisi käytettävissä enää vuodelle 2025 siirtyneisiin investointeihin.

Valtakunnallisesti lainanottovaltuuden vuosikohtaisuudesta ja siirrettävyydestä seuraaville vuosille on ollut erilaisia tulkintoja vuosina 2023-2024. Valtiovarainministeriö on julkaissut 3.2.2025 päivitetyn oppaan hyvinvointialueiden investointisuunnitelmien laadintaan, jossa lainanottovaltuuden vuosikohtaisuutta on kiristetty siten, että lainanottovaltuuden siirtymiselle hankkeiden viivästyessä on määriteltävä aikaisempaa tiukemmat ehdot.

Lisäksi on ollut erilaisia tulkintoja lainanottovaltuuden käytöstä voimaannepolin mukaan vuonna 2023 siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisien osalta. Hyvinvointialue on tulkinnut, että sopimusten tekniseen uusimiseen ei tarvittaisi lainanottovaltuutta, koska ne eivät kasvata toiminnan volyymia eikä rahoitustarve lisäännä nykyisestä tilanteesta. Ministeriöiden tulkinnan mukaan myös hyvinvointialueelle siirtyneiden

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

vuokrasopimusten uusiminen edellyttää lainanottovaltuutta siinä missä tosiasiallisesti uusien sitoumustenkin tekeminen.

Hyvinvointialue on käynyt neuvotteluja ministeriöiden kanssa tammikuun 2025 aikana vuoden 2023 lainanottovaltuuden käyttömahdollisuudesta. Ministeriön ilmoituksen mukaisesti vuoden 2023 lainanottovaltuutta voidaan kohdistaa vuoden 2025 investointeihin asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen (7,0 milj. euroa) sekä tietoallashankkeen (1,7 milj. euroa) osalta, jotka ovat käynnistyneet vuonna 2023.

Vuoden 2025 tulorahoituksen käyttö uusien hankkeiden ja sitoumusten toteuttamiseen

Koska hyvinvointialueen tilikauden tulos 2025 on positiivinen, ministeriöiden mukaan se mahdollistaa tulorahoituksen käytön vuoden 2025 investointien rahoittamiseen ja sitoumusten tekemiseen. Hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 79,9 milj. euroa ja lainojen lyhennykset 26,8 milj. euroa. Vuosikatteen ja lainojen lyhennysten jälkeen nettorahavirta on 53,1 milj. euroa, jonka hyvinvointialue voi käyttää uusiin hankkeisiin ja sitoumuksiin vuonna 2025.

Investointisuunnitelmaa 2025-2028 on päivitetty ministeriöiden kanssa käytyjen neuvotteluiden jälkeen siten, että hankkeet ja sitoumukset on vuoden 2025 osalta sovitettu tulorahoituskehukseen.

Investointisuunnitelman 2025-2028 keskeiset muutokset

Investointisuunnitelman 2025-2028 päivitys on tehty niin, että oman taseen investoinnit on pidetty samalla tasolla kuin 10.12.2024 § 62 aluevaltuustossa hyväksytyssä investointisuunnitelmassa. Muutokset investointisuunnitelmaan on tehty investointeja vastaaviin vuokrasitoumuksiin.

Oman taseen investointeja sisältyy suunnitelmaan vuosille 2025-2028 yhteensä 122,0 milj. euroa ja vuodelle 2025 35,2 milj. euroa.

Investointeja vastaavia sitoumuksia sisältyy nyt päivitettyyn suunnitelmaan vuosille 2025-2028 yhteensä 434,8 milj. euroa. Sitoumuksiin on sisällytetty aikaisemmasta investointisuunnitelmasta poiketen hyvinvointialueelle voimaanpanolain nojalla siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisia yhteensä arvoltaan n. 165,2 milj. euroa.

Investointeja vastaavia sitoumuksia sisältyy nyt päivitettyyn suunnitelmaan vuodelle 2025 yhteensä 26,1 milj. euroa. Aikaisemmin hyväksytyssä investointisuunnitelmassa sitoumuksia vuodelle 2025 oli yhteensä 111,1 milj. euroa eli 85,0 milj. euroa enemmän. Vuokrasitoumuksia on siirretty

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

vuodelta 2025 vuodelle 2026, sillä vuonna 2026 hyvinvointialueella on riittävä lainanottovaltuutus toteuttaa hankkeita ja sitoumuksia. Tilahankkeiden suunnittelua pystytään kuitenkin edistämään kuluvan vuoden aikana vaikka muodollinen sitoutuminen tapahtuisi vasta vuonna 2026.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 10.12.2024 § 62

§ 62

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää tarkistaa 12.12.2023 § 71 päätöstään ja

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päivitetyn investointisuunnitelman vuosille 2025-2028;
2. lähettää sen hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen niin edellyttäessä.

Käsittely

Investointisuunnitelman päivittämistä koskeva keskustelu käytiin § 61 vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman hyväksymisen aikana.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 04.12.2024 § 203

§ 203

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää tarkistaa 12.12.2023 § 71 päätöstään ja

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päivitetyn investointisuunnitelman vuosille 2025-2028;
2. lähettää sen hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ja sisäministeriölle ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen niin edellyttäessä.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Lisäksi aluehallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Taustaa

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

sisältää tiedot investoinneista (taseinvestoinnit) ja investointia vastaavista sopimuksista (sitoumukset). Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa valtioneuvoston myöntämän hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Aluevaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 12.12.2023 §71 alustavan investointisuunnitelman vuosille 2025-2028. Investointisuunnitelma oli yhteensä 246,7 milj. euroa.

Valtioneuvosto on päättänyt 6.6.2024 (VM/2024/94), ettei Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue saa lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Valtioneuvoston lainanottovaltuuspäätöksen perusteella vuosien 2025-2028 investointisuunnitelmaa on päivitetty syksyn 2024 aikana siten että investointisuunnitelma sisältää vain sellaiset hankkeet, jotka ovat vuodelta 2023 siirtyneitä tai monivuotiset hankkeet, jotka ovat käynnistyneet vuonna 2023. Nämä hankkeiden toteuttamisessa sovelletaan vuoden 2023 lainanottovaltuutta.

Investointisuunnitelman 2025-2028 päivitys on tehty samanaikaisesti valmisteltaessa hyvinvointialueen talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2025-2027 sekä investointisuunnitelmaa 2026-2029.

Investointisuunnitelman 2025-2028 keskeiset muutokset

Aluevaltuuston 12.12.2023 hyväksymän alustavan investointisuunnitelman 2025-2028 kokonaissumma oli 246,7 milj. euroa. Päivitettävä investointisuunnitelma 2025-2028 on yhteensä 391,6 milj. euroa.

Suurin muutos on tapahtunut investointeja vastaavissa sopimuksissa, joita on päivitettyssä investointisuunnitelmassa 2025-2028 yhteensä 269,6 milj. euroa eli 151,1 milj. euroa joulukuussa 2023 hyväksytyä alustavaa suunnitelmaa enemmän.

Rakennusten vuokrasitoumuksia siirtyy vuodelta 2024 myöhemmille vuosille ja se nostaa investointeja vastaavien sopimusten määrää erityisesti vuosina 2025-2026 viime vuoden lopun tilanteesta. Rakennuksiin liittyvät vuokrasitoumukset ovat tarkentuneet ajankohtien lisäksi myös euromääriltään. Pohjana päivitettyssä suunnitelmassa on aluevaltuuston kesäkuussa 2024 hyväksymä palveluverkkosuunnitelma. Tarkempi toimitilaohjelma on tarkoitus käsitellä ja päättää vuoden 2025 alkupuolella.

Taseinvestointien osalta vuoden 2023 lopussa hyväksyty alustava investointisuunnitelma 2025-2028 oli 128,2 milj. euroa ja nyt päivitettävä suunnitelma on yhteensä 122,0 milj. euroa.

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Lainanottovaltuus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle ei ole myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Päivitetystä investointisuunnitelmassa 2025-2028 vuoden 2025 suunnitelma on valmistelu niin, että vuodelta 2023 siirtyvä lainanottovaltuus kattaa suunnitellut vuoden 2025 investoinnit.

Vuodelle 2025 on budjetoitu investointeja vastaavia sopimuksia (rakennusten vuokrasitoumuksia) 111,1 milj. euroa. Vuoden 2025 sitoumus katetaan vuodelta 2023 siirtyvällä lainanottovaltuudella. Vuodelle 2023 oli alun perin budjetoitu rakennusten vuokrasitoumuksia 128,9 milj. euroa, jolle on saatu lainanottovaltuus vuodelle 2023. Vuodelle 2023 budjetoidut rakennusten vuokrasitoumukset ovat siirtyneet eteenpäin seuraaville vuosille. Siirtyneitä rakennusten vuokrasitoumuksia ennustetaan toteutuvan 12,1 milj. euroa vuonna 2024 ja 111,1 milj. euroa vuonna 2025. Vuosien 2024-2025 rakennusten vuokrasitoumukset katetaan vuodelta 2023 siirtyneellä lainanottovaltuudella.

Vuodelle 2025 taseinvestointeja on budjetoitu 35,2 milj. euroa sekä vuonna 2025 tehtävien taseinvestointien ja vuokrasitoumusten jatkoinvestointeja 27,2 milj. euroa vuosille 2026-2029. Vuoden 2024 taseinvestointien ennuste on 18,1 milj. euroa. Vuodelta 2023 siirtyi lainanottovaltuutta tuleville vuosille taseinvestointien osalta 90,2 milj. euroa. Vuosien 2024-2025 taseinvestoinnit katetaan vuodelta 2023 siirtyneellä lainanottovaltuudella.

Investointisuunnitelmassa ei ole mukana voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisia. Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan voimassa olevien vuokrasopimusten uusimiseen ei tarvita lainanottovaltuutta, koska ne eivät kasvata toiminnan volyymia, rahoitustarve ei lisääny nykyisestä tilanteesta ja hyvinvointialueen käyttämiin toimitiloihin ei tule tosiasiallisia muutoksia. Vuonna 2023 hyvinvointialueelle siirtyneitä vuokrasopimuksia uusitaan noin 21,8 milj. eurolla (vuosivuokrataso) vuonna 2025.

Suunnitelmassa on huomioitu leasing-sopimukset siltä osin kuin tosiasiallisesti leasing-vastuut kasvavat suunnitelmakaudella. Suunnitelmassa 2025-2028 ei ole autojen ja laitteiden leasing-sopimuksia, koska hyvinvointialueen tavoitteena on pienentää leasing-sopimusten määrää nykyisestä tasosta ja siksi leasing-sopimukseen ei tarvita uutta lainanottovaltuutta.

Rahoitus

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole nostamassa uutta lyhytaikaista tai pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi vuonna 2025.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 12.12.2023 § 71

§ 71

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2025-2028;
2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Käsittely

Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelman hyväksymistä koskeva keskustelu käytiin vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman hyväksymisen aikana.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet
Oheismateriaali

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Tiedoksi Päätöshistoria

Aluehallitus 04.12.2023 § 200

§ 200

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2025-2028;
2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Lain hyvinvointialueesta (611/2021, myöh. hyvinvointialuelaki) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2025–2028 keväällä 2024. Hyväksytyin investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2025–2027 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2024.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin investointisuunnitelma liitteessä.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyin osasuunnitelman kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2025 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2024. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2024 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2025–2026 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2025–2028 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2024 alussa, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2023 ovat valmistuneet sekä vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on vahvistettu valtuustossa 12.12.2023.

Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat hyvinvointialuestrategia, palvelustrategia sekä pelastustoimen palvelutasopäätös.

Aluehallituksen 12.6.2023 § 89 vahvistaman suunnittelukehysten perusteella vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma valmistellaan tasoon, jolla saadaan katettua vuonna 2023 syntyneet alijäämät vuoteen 2026 mennessä, ja että hyvinvointialueen investoinnit valmistellaan hyvinvointialueen kokonaistalouden tasapainovaatimukset huomioiden. Hyvinvointialueen haastava taloudellinen tilanne edellyttää poistojen, rahoituskulujen ja käyttötalousmenojen minimointia tulevina vuosina, jonka perusteella resursseja on tarve fokusoida erityisesti kriittisiin investointihankkeisiin.

Luonnos vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen palvelustrategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on ylätasoinen, jota on määrä täsmentää vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman investointiosassa.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu tulevan palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa kampuskehitykseen, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Kohdetasoinen tilaverkko tulee sisältymään myöhemmässä vaiheessa valmisteltavaan palveluverkkosuunnitelmaan.

ICT-investoinneissa on varauduttu palvelustrategiaan sisältyvän digitiekartan mukaisiin hankkeisiin. Merkittävin yksittäinen hanke on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa. Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2025–2028 on 128 milj. euroa. Taserahoitteisia hankkeita ennakoidaan realisoituvan suhteellisen tasaisesti vuosina 2025–2028.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 118,5 milj. euroa vuosina 2025–2028. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla palveluverkkopäätösten jälkeen. Tästä johtuen sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta vuoteen 2025.

Aluehallitus	§ 200	04.12.2023
Aluevaltuusto	§ 71	12.12.2023
Aluehallitus	§ 203	04.12.2024
Aluevaltuusto	§ 62	10.12.2024
Aluehallitus	§ 37	10.02.2025
Aluevaltuusto	§ 4	25.02.2025

Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat pääasiassa vuoden 2025 jälkeiseen aikaan.

Investointisuunnitelmat tulevat tarkentumaan merkittävästi vuoden 2024 aikana, kun tilaverkkoratkaisut on tehty, asiakas- ja potilastietojärjestelmän rahoitusmuoto ja kustannusten ajoittuminen on täsmentynyt sekä kalusto- ja laitekannan elinkaarisuunnitelmat ovat täsmentyneet.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

1525/00.01.02/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 5

§ 5

Ilmasto-ohjelman hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Vehmas Nico
Kuukka Tommi
Ojaniemi Pasi
Kortelainen Emilia
Purmonen Elina
Syrjänen Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä

1. liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja
2. ilmasto-ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavana kirjauksena seuraavaa:

"Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia."

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Laakso teki seuraavan asian palauttamista valmisteluun koskevan ehdotuksen: "Asia palautetaan valmisteluun ryhmien välistä neuvottelua varten. Valmistelussa huomioidaan aluevaltuuston kokouksessa 25.2.2025 tehdyt muutos-, lisäys- ja toivomusesitykset".

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö teki seuraavat aluehallitukselle osoitetut toivomukset, joita valtuutettu Partanen kannatti:

"Aluevaltuusto toivoo, että ilmasto-ohjelman päästövähennystoimet käynnistetään tehokkaasti mahdollisimman pian" ja "Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue vaikuttaa omistajaohjauksen kautta HUS-yhtymään päästövähennysten saavuttamiseksi" ja "Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue pyrkii vähentämään hankintojen hiilijalanjälkeä".

Käsittelyn aikana valtuutettu Partanen teki seuraavan muutosehdotuksen, jota valtuutettu Aittakumpu kannatti: "Tavoitteisiin vuoden 2026 loppuun mennessä (s. 2 ja 16) lisätään seuraavat kirjaukset: 1.) Olemme asettaneet numeerisen päästövähennystavoitteen, joka on linjassa kuntien ja

Uudenmaan hiilineutraaliustavoitteen kanssa, ja määritelleet tarvittavat jatkotoimenpiteet sen saavuttamiseksi. 2.) Olemme käynnistäneet valtaosan ilmastotiekartan toimenpiteistä.”

Käsittelyn aikana valtuutettu Paakkunainen kannatti valtuutettu Laakson aiemmin tekemää asian palauttamista valmisteluun koskevaa ehdotusta. Tämän jälkeen puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian palauttamista valmisteluun.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut, puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Laakson ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka kannattivat asian palauttamista valmisteluun, tuli äänestää ”EI”.

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 22 JAA-ääntä ja asian palauttaminen valmisteluun sai 56 EI-ääntä. Lisäksi annettiin yksi tyhjä ääni.

JAA-äänien antoivat 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö sekä valtuutetut Aavaparta, Aittakumpu, Ampuja, Grönroos, Hiilamo, Hukari, Juvonen, Kajava, Karimäki, Koponen, Laitinen, Nummelin, Partanen, Seppälä, Skaffari, von Smitten, Uotila ja Valle sekä varavaltuutetut Akinyemi, Dookie ja Hertzberg.

EI-äänien antoivat puheenjohtaja Limnell, 2. varapuheenjohtaja Vuornos ja 3. varapuheenjohtaja Katainen sekä valtuutetut Aintila, Aitamurto, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Ekholm, Elo, Felipe, Frantsi-Lankia, Haapaniemi, Havu, Hietanen-Tanskanen, Hiila, af Hällström, Jaatinen, Järvenpää, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Leivo, Marttila, Mollgren, Mönttinen, Noro, Paakkunainen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Saari, Sahiluoma, Salovaara, Sistonen, Stenvall, Thure-Toivanen, Uusitalo, Vehmanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström sekä varavaltuutetut Aaltola, Hakulinen, Harinen, Kerola, Laakso, Laaksonen, Sundström sekä Walls.

Tyhjää äänesti valtuutettu Rehn-Kivi.

Puheenjohtaja Limnell oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.00–19.02. 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn aikana klo 19.00–19.02.

Päätös

Aluevaltuusto päätti palauttaa asian valmisteluun.

Selostus**Liitteet**

2 Ehdotus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi

Oheismateriaali

- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vammaisneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vanhusneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Nuorisovaltuuston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

Tiedoksi**Täytäntöönpano**

Johtava erityisasiantuntija, digipalvelujohtaja, tukipalvelujohtaja, hankintajohtaja, toimitilajohtaja, konsernipalvelujen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.02.2025 § 38

§ 38

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman.

Käsittely

Käsittelyn aikana jäsen Juvonen teki seuraavan lisäsehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Juvosen tekemä lisäsehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi lisäsehdotuksen yksimielisesti.

Toimitilajohtaja Purmonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.12.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä

1. liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja
2. ilmasto-ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavana kirjauksena seuraavaa:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Selostus

Hyvinvointialueen strategiassa (25.10.2022 § 69) päätettiin, että hyvinvointialue järjestää ja uudistaa palveluja sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla ja huomioi toiminnassaan ekologisen kestävyuden sekä edistää toiminnassaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista.

Strategiassa asetettuihin valtuustokausittaisiin tavoitteisiin kirjattiin seuraavasti: ”Laaditaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista.”

Palvelustrategian mukaisesti hyvinvointialue sitoutuu hankintojen osalta hankintastrategiaan, jossa tarkastellaan hankinnan koko elinkaaren aikaisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja minimoidaan ne.

Ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämistä koskeva esittely käsiteltiin aluehallituksen kokouksessa 17.6.2024 § 99.

Aluevaltuuston päätöksessä hallintosäännön tarkistamisesta 1.10.2024 § 47 määritettiin tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtäväksi ohjata ilmasto-ohjelman valmistelua sekä päätettiin, että ilmasto-ohjelma hyväksytään jatkossa aluevaltuustossa.

Ilmasto-ohjelman tavoitteet ja seuranta

Esitetyssä ilmasto-ohjelmassa asetetaan tavoitteeksi, että hyvinvointialue tukee omalla toiminnallaan Länsi-Uudenmaan kuntien ja kaupunkien

Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan mukaisia ilmastotavoitteita sekä HUS-yhtymän ilmastotavoitteita.

Tavoitteena on, että vuonna 2030 toimintamme hiilijalanjälki on ilmasto-ohjelmassa tunnistettujen yli 50 toimenpiteen tukemana pienentynyt vuoden 2023 tasoon verrattuna. Vuoden 2026 loppuun mennessä hyvinvointialueen toiminnasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ja niiden kehityssuunta tunnetaan tarkemmin, henkilöstömme osaaminen ilmastoasioissa on kasvanut ja ilmasto-ohjelman päivittämisen tarve arvioidaan näiden tietojen pohjalta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta seuraa vuosittain ilmasto-ohjelman toteutumista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu osallistaen

Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu kuulemalla suurta joukkoa asiantuntijoita, eri sidosryhmiä ja luottamustoimielimiä. Alueen asukkaat ja hyvinvointialueen henkilöstö ovat ehdottaneet ohjelmaan lukuisia hiilineutraaliutta edistäviä toimenpiteitä Ilmastohukkajahdissa. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunta ovat osaltaan kommentoineet ja ohjanneet ilmasto-ohjelman valmistelua ja tavoitteiden asetantaa.

Edellä mainitun lisäksi aluehallitus ja aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käsittelivät ilmasto-ohjelmaluonnosta yhteisessä päiväkoulussaan 20.1.2025. Tätä ennen valtuustoryhmillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommenttejaan ilmasto-ohjelmaluonnoksesta ja näitä käsiteltiin yhteisessä päiväkoulussa.

Ilmasto-ohjelman lähtötilanteena on vuoden 2023 tietoihin perustuva hyvinvointialueen ensimmäinen hiilijalanjälkilaskenta, jonka toteutti Motiva keväällä 2024. Laskennallisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hiilijalanjälki oli vuonna 2023 yhteensä 204 Mkg CO₂-ekv, joka vastaa noin neljää prosenttia koko sosiaali- ja terveydenhuollon hiilijalanjäljestä. Hiilijalanjälki hyvinvointialueen asukasta kohden on 412 kg CO₂-ekv eli noin viisi prosenttia suomalaisen keskimääräisestä kulutusperäisestä hiilijalanjäljestä.

Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon hiilidioksidipäästöt puolestaan olivat vuonna 2019 tehdyn arvion mukaan noin 4 900 Mkg CO₂-ekv, sisältäen julkisen ja yksityisen sektorin palvelut. Tämä on yhteensä noin 6,5 prosenttia koko Suomen hiilijalanjäljestä.

Ensimmäisen ilmasto-ohjelman tarkoituksena on luoda vahva pohja hyvinvointialueen kestäväälle toiminnalle ja määrittää suunta, jonka mukaan vähäpäästöisempää hyvinvointialuetta tulevaisuudessa rakennetaan.

Aluevaltuuston kokouksessaan 01.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta tekemän päätöksen mukaisesti ilmasto-ohjelmasta päättää

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

29/136

Aluehallitus

§ 38

10.02.2025

Aluevaltuusto

§ 5

25.02.2025

aluevaltuusto. Hallintosäännön 42 § kohdan 2 mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4202/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 6

§ 6

**Vastauksen antaminen valtuutettu Kajavan ja 30 muun
valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten suunterveyden laiminlyöntien
ehkäisemiseksi**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus
Ahlström Mari

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä liitteenä olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Kajava esitti seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Paakkunainen kannatti:

"Aluevaltuusto toivoo, että lasten ja nuorten hammastarkastusten aikojen saantia tarkastellaan, jotta lasten ja nuorten hammastarkastusten ajanvarauksesta tulee sujuvaa."

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Kajavan toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi valtuutettu Kajavan toivomuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Lisäksi aluevaltuusto päätti osoittaa aluehallitukselle seuraavan toivomuksen hallintosäännön 25 § mukaisesti:

"Aluevaltuusto toivoo, että lasten ja nuorten hammastarkastusten aikojen saantia tarkastellaan, jotta lasten ja nuorten hammastarkastusten ajanvarauksesta tulee sujuvaa."

Selostus

Liitteet

- 3 Valtuutettu Kajavan valtuustoaloite: Aluevaltuustoaloite lasten ja nuorten suun terveyden laiminlyöntien ehkäisemiseksi / Ledamot Kajavas fullmäktigemot: Fullmäktigemot för att förebygga försummelse av munhälsan bland barn och unga
- 4 Vastaus valtuutettu Kajavan ja 30 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten suun terveyden laiminlyöntien ehkäisemiseksi

Oheismateriaali**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Aloitteen jättäjä, palvelualuejohtajat

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 12

§ 12

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteenä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä liitteenä olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Kajava ja 30 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen lasten ja nuorten suun terveyden laiminlyöntien ehkäisemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Valtuustoaloitteessa esitetään, että lasten ja nuorten suun terveyden

laiminlyöntejä pyritään ennaltaehkäisemään tehokkaasti ja pyritään palauttamaan lasten ja nuorten tasapuoliset mahdollisuudet päästä hammastarkastuksiin ja saada oikea-aikaista suun terveydenhoitoa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4203/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 7

§ 7

Vastauksen antaminen valtuutettu Uusitalon, Pelkosen ja 27 muun valtuustoaloitteeseen erikoissairaanhoidon kulujen hallintaan vaikuttava keinovalikoima

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Paananen Markus

Ahlström Mari

Hokkanen Timo

Koskela Jaana

Suominen Tuula

Leppänen Roope

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmen keskeisen keinon käyttöönottamista erikoissairaanhoidon kulujen saamiseksi hallintaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Keinovalikoimaan on sisällytetty 1) hoidon jatkuvuuden parantaminen, 2) konsultaatiomahdollisuuksien sujuvoittaminen sekä 3) diagnostiikan tekeminen oikealla tasolla ja oikea-aikaisesti.

Tausta

Terveystieteiden tutkimuksissa on havaittu, että terveydenhuollossa kustannukset ovat viimeisten parin vuosikymmenen aikana kasvaneet erityisesti erikoissairaanhoidossa (1). Painopisteen siirtyminen erikoissairaanhoidosta perustason terveyspalveluihin oli keskeinen hyvinvointialueuudistuksen tavoite. Hoidon jatkuvuuden parantaminen on tapa vähentää palveluiden häiriökysyntää. Häiriökysynnän vähentäminen ja asiakkaiden oikea-aikainen hoito potilaan taustatuntevalla lääkäriä tai hoitotiimillä parantaa myös hoidon saatavuutta. Hoidon jatkuvuuden ja perustason hoidon saatavuuden kohentaminen vähentävät tutkitusti erikoissairaanhoidon tarvetta (2).

Hoidon jatkuvuuden parantamisesta

Hyvällä hoidon jatkuvuudella on huomattava myönteinen vaikutus hoidon tuloksiin, potilasturvallisuuteen sekä potilaiden ja ammattilaisten tyytyväisyyteen. Palveluiden parempi saatavuus ja mahdollisuus asioida

tutun ammattilaisen kanssa ovat asukkaille ja henkilöstölle tärkeimpiä kehityskohteita palveluissa.

Hyvinvointialueen palvelustrategiassa tavoitteeksi on asetettu perustason palveluiden ja ennaltaehkäisyn vahvistaminen sekä hoidon jatkuvuuden turvaaminen varmistamalla, että potilas pääsee asioimaan tutun ammattilaisen kanssa aina, kun se on mahdollista. Hoidon jatkuvuuden parantaminen on koko yhteisten sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueen keskeisimpiä tavoitteita myös tulevalla strategiakaudella.

Potilas-lääkärisuhteiden keston vaikutusta hoidon laatuun on tarkasteltu useissa tutkimuksissa. Saman, tutun yleislääkärin hoitaessa potilasta pitkäaikaisesti hoidon laatu paranee, sairastavuus ja kuolleisuus vähenevät, terveydenhuollon palveluiden kokonaistarve sekä -kustannukset pienenevät ja potilastyytyväisyys paranee.

Hoidon jatkuvuutta on parannettu terveysasemilla aktiivisella kehitystyöllä. Avosairaanhoidossa on jo tällä hetkellä käytössä useita hoidon jatkuvuutta edistäviä toimintamalleja. Asukkaan yhteydenottoon myös yhä useammin vastaa asukkaalle tuttu omahoitaja. Muun muassa Kirkkonummen hyvinvointikeskuksen terveysasemalla sekä Masalan ja Veikkolan terveysasemilla väestö on jaettu omalääkäreille, ja Matinkadun ja Kivenlahden terveysasemilla asukkaalla voi olla omassa tiimissään nimetty omalääkäri.

Myös uusia hoidon jatkuvuutta parantavia toimintamalleja kokeillaan rohkeasti. Hyvinvointialueelle myönnetyn RRP-hankerahoituksen turvin on vuonna 2024 käynnistetty yrittäjyyteen perustuva omalääkärimalli. Yrittäjävetoisen mallin alustavat tulokset ovat olleet erittäin rohkaisevia, ja mallia laajennetaan vuoden 2025 aikana. Samaan aikaan Ison Omenan terveysasemalla käynnistetään virkatyöhön perustuvan omalääkärimallin kokeilu, josta saadaan tuloksia niin ikään jo vuoden 2025 aikana.

Terveysasemien uudistusohjelmassa vuosina 2024–2025 määritellään hyvinvointialueen oma hoidon jatkuvuusmalli. Toiminnan kehittämisen ja johtamisen tueksi otetaan vuoden 2025 alussa käyttöön kaksi hoidon jatkuvuuden seurantamittaria: COC-indeksi (Continuity of Care Index) sekä SLICC (St Leonard's Index of Continuity of Care). Terveysasemilla on myös määritelty yhteiset kriteerit hoidon jatkuvuudesta eniten hyötyvien potilaiden tunnistamiseen.

Hoidon jatkuvuutta parantavia toimenpiteitä on siis tehty, ja uusia toimenpiteitä toteutetaan ja suunnitellaan koko ajan. Avosairaanhoidon tavoitteena on sekä lääkäri- että hoitajajatkuvuuden parantaminen. Palvelulinjalla varmistetaan, että potilas pääsee asioimaan tutun ammattilaisen kanssa aina, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Jatkuvuutta tuetaan lisäksi tiimi- tai työparirakenteilla niissä tilanteissa, joissa ammattilaiskohtaista jatkuvuutta ei ole mahdollista toteuttaa johtuen esimerkiksi poissaoloista, lomista tai henkilöstön vaihtuvuudesta.

Omalääkärimallin yhteydessä voidaan yhtä hyvin puhua omahoitaja-omalääkärijärjestelmästä, sillä omalääkäriin työparina työskentelevällä pitkäaikaisella omahoitajalla on keskeinen rooli potilaiden hyvän hoidon ja hoidon jatkuvuuden toteutumisessa. Kokonaisvaltaiseen omahoitaja-omalääkärimalliin siirtyminen on mahdollista, mutta kestävän ja työkuormitukseltaan kohtuullisen mallin käyttöönotto edellyttää nykyistä suurempien voimavarojen osoittamista avosairaanhoidon palvelulinjalle.

Nykyisillä voimavaroilla hoidon jatkuvuus potilas-lääkärisuhteessa turvataan etenkin siitä eniten hyötyvillä potilaille. Jatkuvuudesta eniten hyötyvät potilaat tunnistetaan hyödyntämällä yhteisiä kriteereitä. Potilaiden omalääkäriin kiinnittämisessä käytetään aina myös ammattilaisten harkintaa. Omalääkäri vastaa potilaidensa kokonaishoidosta. Hoidon jatkuvuutta ja yhteydenpitoa tuetaan myös vastaanottojen ulkopuolella hyödyntäen muun muassa kiireettömiä viestejä ja tukipuheluita.

Hoidon jatkuvuus potilas-hoitajasuhteessa toteutetaan määrittämällä jokaiselle yhteyttä ottavalle potilaalle omahoitaja. Omahoitaja vastaa vähintään oman potilaansa kiireettömiin yhteydenottoihin. Yhteydenottojen kohdentuessa omahoitajalle on helpompi toteuttaa ja koordinoida eniten jatkuvuudesta hyötyvien potilaiden kokonaishoitoa. Tarvittaessa hoidon jatkuvuutta ja yhteydenpitoa toteutetaan myös ammattilaisen aloitteesta yhteydenottojen tai vastaanottojen välissä hyödyntäen muun muassa kiireettömiä viestejä ja tukipuheluita.

Konsultoinnin kehittämisestä ja läheteosaamisen lisäämisestä

Sujuva kokeneemman kollegan tai sairaala-alan erikoislääkäriin konsultointi on keskeisessä asemassa erikoissairaanhoidon läheteiden vähentämisessä. Sujuva konsultointi edesauttaa myös lääkärin työssä oppimista sekä työssä jaksamista ja tukee hoidon jatkuvuutta: hoitovastuullinen yleislääkäri voi hyvän konsultaation jälkeen jatkaa potilaan hoitoa ensisijaisen terveydenhuollon piirissä.

Terveysasemilla tavoitteena on, että potilasta hoitaa pitkäaikaisesti tuttu ammattilainen, ja ettei potilas joudu siirtymään ammattilaiselta toiselle tarpeettomasti. Terveysasemien lääkäreitä ohjataan käyttämään ensisijaisesti sisäisiä konsultaatiomahdollisuuksia ja toimimaan sovittujen hoitopolkujen mukaisesti. Useat ongelmatilanteet on mahdollista ratkaista omassa organisaatiossa olevaa osaamista hyödyntäen – terveysasemilla työskentelee kokeneita yleislääketieteen erikoislääkäreitä, ja vastaavasti muilla palvelualueilla on hyvin laajaa osaamista esimerkiksi geriatrian tai lastenpsykiatrian erikoisaloilta.

HUS on parhaillaan käynnistämässä asioinnin kehitysohjelmaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa ammattilaisten käyttöön älykäs ja helppokäyttöinen asiointiportaali. HUS toteuttaa kehitystyöhön liittyen koko alueella toimiville lääkäreille myös kyselyn yhteisistä työkaluista, kuten lähetenavigaattorista, läheteohjeista, eKonsultaatioita sekä hoito- ja palveluketjuista.

Konsultoinnin kehittämisen välttämättömyys on yksi keskeisiä löydöksiä erikoissairaanhoidon kärkihankkeessa. Konsultaatioiden kehittäminen on myös terveysasemien uudistusohjelman keskeinen tehtävä. Hyvinvointialue kehittää jatkossa konsultaatiotoimintaa monipuolisesti HUSin sekä muiden kumppaneiden kanssa. Konsultaatioiden kehittämisen suuntaviivoihin vaikuttaa myös HUSin yhtymähallituksen päätös 30.12.2024 § 167 laajentaa eKonsultaatioiden käyttöä. Tavoitteena on hyvä hoidon jatkuvuus ensisijaisessa terveydenhuollossa, sujuvat hoitoketjut sekä erikoissairaanhoidon palveluiden tarpeen väheneminen.

Diagnostiikan oikea-aikaisuudesta ja -tasaisuudesta

Yleislääketieteessä diagnostinen prosessi on askelittainen: potilaan hoidon aikana esitietoja tarkennetaan ja potilasta tutkitaan vastaanotolla sekä koneellisin tutkimuksin vaihe vaiheelta niin, että oikeaan taudinmääritykseen päästään, sairaus saadaan paranemaan tai hallintaan ja luottamus hoitavaan lääkäriin säilyy. Vuosien kokemuksen myötä yleislääkärille muodostuu myös kattava kuva hänen hoitamastaan väestöstä ja sen terveydentilasta, mikä auttaa lääkäriä entistä paremmin arvioimaan tautien, sairauksien ja ongelmien syntyyn, kulkuun ja hoitoon liittyviä ympäristötekijöitä ja huomioimaan ne hänen kantaessaan vastuuta koko väestön terveydestä.

Oikean diagnostisen tutkimuksen valinta ja tosiasiallista terveyshyötyä tuottava käyttö riippuu usein tutkimuksen tilaavan lääkärin omasta osaamisesta ja perehtyneisyydestä. Mikäli ensisijaisessa terveydenhuollossa ryhdyttäisiin aiempaa laajemmin hyödyntämään tällä hetkellä erikoissairaanhoidon kuuluvia tutkimuksia, kaikilla terveysaseman yleislääkäreillä ei välttämättä olisi kykyä valita oikeaa tutkimusta oikeaan aikaan eikä tulkita tutkimuksen tulosta oikein. Pahimmillaan saatettaisiin päätyä tilaamaan kalliita ja potilaan hoidon kannalta hyödyttömiä tutkimuksia.

Terveysasemilla työskentelee myös paljon lääkäreitä suorittamassa yleislääketieteen erityiskoulutusta tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia terveyskeskuspalveluita. Liki 30 % terveysasemien lääkäreistä vaihtuu vuoden aikana. Diagnostisten työkalujen laajentaminen laajasti kaikkien hyvinvointialueen lääkäreiden käyttöön voi johtaa tutkimusten epätarkoituksenmukaiseen käyttöön sekä lisätä tarpeettomien tutkimusten määrää. Laajojen tutkimuspakettien riskinä on kustannusten kasvun lisäksi erilaiset sattumalöydökset, jotka saattavat aiheuttaa tarpeen lisätutkimuksille, jotka tehdään usein erikoissairaanhoidossa. Erityisen vahingollista olisi tarpeettomien ionisoivaa säteilyä käyttävien tutkimusten, kuten tietokonetomografioiden, määrän lisääminen.

Toisaalta kokeneen ja tiettyyn sairausryhmään syvällisesti perehtyneen yleislääkärin käytössä jotkut lähtökohtaisesti erikoissairaanhoidossa tehtävät tutkimukset voivat olla sekä potilaan hoidon että hoidon kustannusten näkökulmasta järkeviä toteuttaa perusterveydenhuollossa.

Koko tutkimusvalikoimaa ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista avata kaikkien hyvinvointialueen lääkäreiden käyttöön.

Hyvinvointialue käy jatkuvaa vuoropuhelua HUSin toimialojen hoito- ja palvelupoluista. Tavoitteena on turvata oikea hoito oikealle potilaalle oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa. Hyvinvointialueiden ja HUSin yhdessä luomien hoitopolkujen mukaisesti terveysasemilla voidaan muokata käytössä olevaa tutkimusvalikoimaa huomioiden tutkimusten kustannusvaikuttavuus.

Yhteenveto

Hoidon jatkuvuuden parantaminen on erittäin tärkeää. Hyvinvointialue ottaa terveysasematoiminnassa hoidon jatkuvuutta kuvaavia mittareita käyttöön vuoden 2025 aikana, jotta terveysasematoiminnan kehittämistä ja johtamista voidaan paremmin kohdistaa hoidon jatkuvuuden lisäämiseen. Hoidon jatkuvuuden parantaminen vähentää tarvetta erikoissairaanhoidon palveluilla.

Hyvinvointialue kehittää konsultaatiotoimintaa yhteistyössä HUSin osana hoitoketjujen kehittämistä. Työssä nivotaan erikoissairaanhoidon kärkihankkeen havaintoja terveysasemien uudistusohjelmaan. Hyvinvointialue edistää myös muiden palveluntuottajien kanssa tehtäviä kokeiluja sujuvista konsultaatiomalleista oppiakseen parhaat ja kustannustehokkaimmat käytännöt.

Viitteet

1) Matveinen P. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusraportti 18/2023. Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023050841652>

2) Eskola P ym. Hoidon jatkuvuusmalli: Omalääkäri 2.0 -selvityksen loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2022:17. Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9884-1>

3) Suomela T. Hoidon jatkuvuuden mittaaminen perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa: Kansallisten rekisteripohjaisten mittarien sisältö ja käyttöönotto. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen työpaperi 29/2024. Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-315-7>

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus**Liitteet**

- 5 Valtuutettu Uusitalon ja Pelkosen valtuustoaloite:
Erikoissairaanhoidon kulujen hallintaan vaikuttava keinovalikoima /
Fullmäktigemotion av ledamöterna Uusitalo och Pelkonen: Urval av
metoder för att hantera kostnader inom den specialiserade
sjukvården

Oheismateriaali**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Aloitteen jättäjät, palvelualuejohtajat, omistajaohjaustoimintojen
johtaja, erikoissairaanhoidon palvelujen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 13

§ 13

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmen keskeisen keinon käyttöönottamista erikoissairaanhoidon kulujen saamiseksi hallintaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Keinovalikoimaan on sisällytetty 1) hoidon jatkuvuuden parantaminen, 2) konsultaatiomahdollisuuksien sujuvoittaminen sekä 3) diagnostiikan tekeminen oikealla tasolla ja oikea-aikaisesti.

Tausta

Terveydenhuollossa kustannukset ovat viimeisten parin vuosikymmenen aikana kasvaneet erityisesti erikoissairaanhoidossa (1). Painopisteen siirtyminen erikoissairaanhoidosta perustason terveyspalveluihin oli keskeinen hyvinvointialueuudistuksen tavoite. Hoidon jatkuvuuden

parantaminen on tapa vähentää palveluiden häiriökysyntää. Häiriökysynnän vähentäminen ja asiakkaiden oikea-aikainen hoito potilaan taustat tuntevalla lääkärillä tai hoitotiimillä parantaa myös hoidon saatavuutta. Hoidon jatkuvuuden ja perustason hoidon saatavuuden kohentaminen vähentävät tutkitusti erikoissairaanhoidon tarvetta (2).

Hoidon jatkuvuuden parantamisesta

Hyvällä hoidon jatkuvuudella on huomattava myönteinen vaikutus hoidon tuloksiin, potilasturvallisuuteen sekä potilaiden ja ammattilaisten tyytyväisyyteen. Palveluiden parempi saatavuus ja mahdollisuus asioida tutun ammattilaisen kanssa ovat asukkaille ja henkilöstölle tärkeimpiä kehityskohteita palveluissa.

Hyvinvointialueen palvelustrategiassa tavoitteeksi on asetettu perustason palveluiden ja ennaltaehkäisyn vahvistaminen sekä hoidon jatkuvuuden turvaaminen varmistamalla, että potilas pääsee asioimaan tutun ammattilaisen kanssa aina, kun se on mahdollista. Hoidon jatkuvuuden parantaminen on koko yhteisten sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueen keskeisimpiä tavoitteita myös tulevilla strategiakaudella.

Potilas-lääkärisuhteiden keston vaikutusta hoidon laatuun on tarkasteltu useissa tutkimuksissa. Saman, tutun yleislääkärin hoitaessa potilasta pitkäaikaisesti hoidon laatu paranee, sairastavuus ja kuolleisuus vähenevät, terveydenhuollon palveluiden kokonaistarve sekä -kustannukset pienenevät ja potilastyytyväisyys paranee.

Hoidon jatkuvuutta on parannettu terveysasemilla aktiivisella kehitystyöllä. Avosairaanhoidossa on jo tällä hetkellä käytössä useita hoidon jatkuvuutta edistäviä toimintamalleja. Asukkaan yhteydenottoon myös yhä useammin vastaa asukkaalle tuttu omahoitaja. Muun muassa Kirkkonummen hyvinvointikeskuksen terveysasemalla sekä Masalan ja Veikkolan terveysasemilla väestö on jaettu omalääkäreille, ja Matinkadun ja Kivenlahden terveysasemilla asukkaalla voi olla omassa tiimissään nimetty omalääkäri.

Myös uusia hoidon jatkuvuutta parantavia toimintamalleja kokeillaan rohkeasti. Hyvinvointialueelle myönnetyn RRP-hankerahoituksen turvin on vuonna 2024 käynnistetty yrittäjyyteen perustuva omalääkärimalli. Yrittäjävetoisen mallin alustavat tulokset ovat olleet erittäin rohkaisevia, ja mallia laajennetaan vuoden 2025 aikana. Samaan aikaan Ison Omenan terveysasemalla käynnistetään virkatyöhön perustuvan omalääkärimallin kokeilu, josta saadaan tuloksia niin ikään jo vuoden 2025 aikana.

Terveysasemien uudistusohjelmassa vuosina 2024–2025 määritellään hyvinvointialueen oma hoidon jatkuvuusmalli. Toiminnan kehittämisen ja johtamisen tueksi otetaan vuoden 2025 alussa käyttöön kaksi hoidon jatkuvuuden seurantamittaria: COC-indeksi (Continuity of Care Index) sekä SLICC (St Leonard's Index of Continuity of Care). Terveysasemilla on myös määritelty yhteiset kriteerit hoidon jatkuvuudesta eniten hyötyvien

potilaiden tunnistamiseen.

Hoidon jatkuvuutta parantavia toimenpiteitä on siis tehty, ja uusia toimenpiteitä toteutetaan ja suunnitellaan koko ajan. Avosairaanhoidon tavoitteena on sekä lääkäri- että hoitajajatkuvuuden parantaminen. Palvelulinjalla varmistetaan, että potilas pääsee asioimaan tutun ammattilaisen kanssa aina, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Jatkuvuutta tuetaan lisäksi tiimi- tai työparirakenteilla niissä tilanteissa, joissa ammattilaiskohtaista jatkuvuutta ei ole mahdollista toteuttaa johtuen esimerkiksi poissaoloista, lomista tai henkilöstön vaihtuvuudesta.

Omalääkärimallin yhteydessä voidaan yhtä hyvin puhua omahoitaja-omalääkärijärjestelmästä, sillä omalääkärin työparina työskentelevällä pitkäaikaisella omahoitajalla on keskeinen rooli potilaiden hyvän hoidon ja hoidon jatkuvuuden toteutumisessa. Kokonaisvaltaiseen omahoitaja-omalääkärimalliin siirtyminen on mahdollista, mutta kestävän ja työkuormitukseltaan kohtuullisen mallin käyttöönotto edellyttää nykyistä suurempien voimavarojen osoittamista avosairaanhoidon palvelulinjalle.

Nykyisillä voimavaroilla hoidon jatkuvuus potilas-lääkärisuhteessa turvataan etenkin siitä eniten hyötyvillä potilaille. Jatkuvuudesta eniten hyötyvät potilaat tunnistetaan hyödyntämällä yhteisiä kriteereitä. Potilaiden omalääkäriille kiinnittämisessä käytetään aina myös ammattilaisten harkintaa. Omalääkäri vastaa potilaidensa kokonaishoidosta. Hoidon jatkuvuutta ja yhteydenpitoa tuetaan myös vastaanottojen ulkopuolella hyödyntäen muun muassa kiireettömiä viestejä ja tukipuheluita.

Hoidon jatkuvuus potilas-hoitajasuhteessa toteutetaan määrittämällä jokaiselle yhteyttä ottavalle potilaalle omahoitaja. Omahoitaja vastaa vähintään oman potilaansa kiireettömiin yhteydenottoihin. Yhteydenottojen kohdentuessa omahoitajalle on helpompi toteuttaa ja koordinoida eniten jatkuvuudesta hyötyvien potilaiden kokonaishoitoa. Tarvittaessa hoidon jatkuvuutta ja yhteydenpitoa toteutetaan myös ammattilaisen aloitteesta yhteydenottojen tai vastaanottojen välissä hyödyntäen muun muassa kiireettömiä viestejä ja tukipuheluita.

Konsultoinnin kehittämisestä ja läheteosaamisen lisäämisestä

Sujuva kokeneemman kollegan tai sairaala-alan erikoislääkäriin konsultointi on keskeisessä asemassa erikoissairaanhoidon läheteiden vähentämisessä. Sujuva konsultointi edesauttaa myös lääkärin työssä oppimista sekä työssä jaksamista ja tukee hoidon jatkuvuutta: hoitovastuullinen yleislääkäri voi hyvän konsultaation jälkeen jatkaa potilaan hoitoa ensisijaisen terveydenhuollon piirissä.

Terveysasemilla tavoitteena on, että potilasta hoitaa pitkäaikaisesti tuttu ammattilainen, ja ettei potilas joudu siirtymään ammattilaiselta toiselle tarpeettomasti. Terveysasemien lääkäreitä ohjataan käyttämään ensisijaisesti sisäisiä konsultaatiomahdollisuuksia ja toimimaan sovittujen hoitopolkujen mukaisesti. Useat ongelmatilanteet on mahdollista ratkaista

omassa organisaatiossa olevaa osaamista hyödyntäen – terveysasemilla työskentelee kokeneita yleislääketieteen erikoislääkäreitä, ja vastaavasti muilla palvelualueilla on hyvin laajaa osaamista esimerkiksi geriatrian tai lastenpsykiatrian erikoisaloilta.

HUS on parhaillaan käynnistämässä asiointin kehitysohjelmaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa ammattilaisten käyttöön älykäs ja helppokäyttöinen asiointiportaali. HUS toteuttaa kehitystyöhön liittyen koko alueella toimiville lääkäreille myös kyselyn yhteisistä työkaluista, kuten lähetenavigaattorista, läheteohjeista, eKonsultaatioita sekä hoito- ja palveluketjuista.

Konsultoinnin kehittämisen välttämättömyys on yksi keskeisiä löydöksiä erikoissairaanhoidon kärkihankkeessa. Konsultaatioiden kehittäminen on myös terveysasemien uudistusohjelman keskeinen tehtävä. Hyvinvointialue kehittää jatkossa konsultaatiotoimintaa monipuolisesti HUSin sekä muiden kumppaneiden kanssa. Konsultaatioiden kehittämisen suuntaviivoihin vaikuttaa myös HUSin yhtymähallituksen päätös 30.12.2024 § 167 laajentaa eKonsultaatioiden käyttöä. Tavoitteena on hyvä hoidon jatkuvuus ensisijaisessa terveydenhuollossa, sujuvat hoitoketjut sekä erikoissairaanhoidon palveluiden tarpeen väheneminen.

Diagnostiikan oikea-aikaisuudesta ja -tasaisuudesta

Yleislääketieteessä diagnostinen prosessi on askelittainen: potilaan hoidon aikana esitietoja tarkennetaan ja potilasta tutkitaan vastaanotolla sekä koneellisin tutkimuksin vaihe vaiheelta niin, että oikeaan taudinmääritykseen päästään, sairaus saadaan paranemaan tai hallintaan ja luottamus hoitavaan lääkäriin säilyy. Vuosien kokemuksen myötä yleislääkärille muodostuu myös kattava kuva hänen hoitamastaan väestöstä ja sen terveydentilasta, mikä auttaa lääkäriä entistä paremmin arvioimaan tautien, sairauksien ja ongelmien syntyyn, kulkuun ja hoitoon liittyviä ympäristötekijöitä ja huomioimaan ne hänen kantaessaan vastuuta koko väestön terveydestä.

Oikean diagnostisen tutkimuksen valinta ja tosiasiallista terveyshyötyä tuottava käyttö riippuu usein tutkimuksen tilaavan lääkärin omasta osaamisesta ja perehtyneisyydestä. Mikäli ensisijaisessa terveydenhuollossa ryhdyttäisiin aiempaa laajemmin hyödyntämään tällä hetkellä erikoissairaanhoidon kuuluvia tutkimuksia, kaikilla terveysaseman yleislääkäreillä ei välttämättä olisi kykyä valita oikeaa tutkimusta oikeaan aikaan eikä tulkita tutkimuksen tulosta oikein. Pahimmillaan saatettaisiin päätyä tilaamaan kalliita ja potilaan hoidon kannalta hyödyttömiä tutkimuksia.

Terveysasemilla työskentelee myös paljon lääkäreitä suorittamassa yleislääketieteen erityiskoulutusta tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia terveyskeskuspalveluita. Liki 30 % terveysasemien lääkäreistä vaihtuu vuoden aikana. Diagnostisten työkalujen laajentaminen laajasti kaikkien hyvinvointialueen lääkäreiden käyttöön voi johtaa tutkimusten

epätarkoituksenmukaiseen käyttöön sekä lisätä tarpeettomien tutkimusten määrää. Laajojen tutkimuspakettien riskinä on kustannusten kasvun lisäksi erilaiset sattumalöydökset, jotka saattavat aiheuttaa tarpeen lisätutkimuksille, jotka tehdään usein erikoissairaanhoidossa. Erityisen vahingollista olisi tarpeettomien ionisoivaa säteilyä käyttävien tutkimusten, kuten tietokonetomografioiden, määrän lisääminen.

Toisaalta kokeneen ja tiettyyn sairausryhmään syvällisesti perehtyneen yleislääkärin käytössä jotkut lähtökohtaisesti erikoissairaanhoidossa tehtävät tutkimukset voivat olla sekä potilaan hoidon että hoidon kustannusten näkökulmasta järkeviä toteuttaa perusterveydenhuollossa. Koko tutkimusvalikoimaa ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista avata kaikkien hyvinvointialueen lääkäreiden käyttöön.

Hyvinvointialue käy jatkuvaa vuoropuhelua HUSin toimialojen hoito- ja palvelupoluista. Tavoitteena on turvata oikea hoito oikealle potilaalle oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa. Hyvinvointialueiden ja HUSin yhdessä luomien hoitopolkujen mukaisesti terveysasemilla voidaan muokata käytössä olevaa tutkimusvalikoimaa huomioiden tutkimusten kustannusvaikuttavuus.

Yhteenveto

Hoidon jatkuvuuden parantaminen on erittäin tärkeää. Hyvinvointialue ottaa terveysasematoiminnassa hoidon jatkuvuutta kuvaavia mittareita käyttöön vuoden 2025 aikana, jotta terveysasematoiminnan kehittämistä ja johtamista voidaan paremmin kohdistaa hoidon jatkuvuuden lisäämiseen. Hoidon jatkuvuuden parantaminen vähentää tarvetta erikoissairaanhoidon palveluilla.

Hyvinvointialue kehittää konsultaatiotoimintaa yhteistyössä HUSin osana hoitoketjujen kehittämistä. Työssä nivotaan erikoissairaanhoidon kärkihankkeen havaintoja terveysasemien uudistusohjelmaan. Hyvinvointialue edistää myös muiden palveluntuottajien kanssa tehtäviä kokeiluja sujuvista konsultaatiomalleista oppiakseen parhaat ja kustannustehokkaimmat käytännöt.

Viitteet

1) Matveinen P. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen menet ja rahoitus 2020. THL:n tilastoraportti 18/2023. Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023050841652>

2) Eskola P ym. Hoidon jatkuvuusmalli: Omalääkäri 2.0 -selvityksen loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2022:17. Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9884-1>

3) Suomela T. Hoidon jatkuvuuden mittaaminen perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa: Kansallisten rekisteripohjaisten mittarien sisältö ja

käyttöönotto. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen työpäivi 29/2024.
Saatavana verkossa (haettu 16.1.2025): <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-315-7>

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Uusitalo, Pelkonen sekä 27 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Erikoissairaanhoidon kulujen hallintaan vaikuttava keinovalikoima.

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmen keskeisen keinon käyttöönottamista erikoissairaanhoidon kulujen saamiseksi hallintaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Keinovalikoimaan on sisällytetty 1) hoidon jatkuvuuden parantaminen, 2) konsultaatiomahdollisuuksien sujuvoittaminen sekä 3) diagnostiikan tekeminen oikealla tasolla ja oikea-aikaisesti.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4204/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 8

§ 8

Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Westerholmin, Wickströmin ja 21 muun valtuustoaloitteeseen säilytetään kättilöt kentällä -toimintaValmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymälle Kättilö kentällä -toiminnan jatkamisesta Länsi-Uudenmaan alueella, ja että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee pyynnön Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä.

Tausta

HUS-yhtymähallitus päätti 17.6.2024 Lohjan sairaalan synnytystoiminnan siirtämisestä muihin HUS-yhtymän synnytyssairaaloihin osana HUS-yhtymän palveluverkkotyötä. Päätöksen myötä Lohjan synnytystoiminta päättyi joulukuussa 2024. Tätä edeltävästi Lohjan sairaalan synnytystoiminta oli suljettuna kesän 2024 aikana aikavälillä 17.6.-8.9.2024 potilasturvallisuuden varmistamiseksi tilanteessa, jossa lain edellyttämää lastenlääkäri- ja leikkausvalmiutta ei voitu taata Lohjan sairaalan henkilöstöpuolan vuoksi.

Lohjan synnytysosaston kesäsulun myötä päättyi myös pelastuslaitoksen ja Lohjan sairaalan synnytysosaston yhteistyössä toteuttama Kättilö kentällä -toiminta, jossa Lohjan sairaalan synnytysosaston kättilöt ovat olleet valmiudessa lähtemään ensihoidon kanssa auttamaan tilanteissa, joissa synnytyksen on todennäköistä tapahtua suunnittelemattomasti sairaalan ulkopuolella. Kenttäkättilötoiminta ei ole perustunut ensihoitopalvelun lakisääteisiin velvoitteisiin, vaan oli luonteeltaan ensihoitajien toimintaa kouluttavaa ja tukevaa. Vastuu potilaasta säilyi aina ensihoitohenkilökunnalla, sillä asetus ensihoitopalvelusta ei tunnista kättilöä ensihoidon toimintaympäristön työntekijänä ja näin ollen kättilölle ei voi siirtää synnyttäjän hoitovastuuta ensihoitajilta.

HUS-yhtymän mukaan Kätilö kentällä -toiminta ei ole ollut potilasturvallisuuden näkökulmasta välttämätöntä, eikä se ole kattanut läheskään kaikkia alueen kenttäsynnytyksiä. Toiminnan aikana saatu toimintavarmuus ja lisäosaaminen ovat kuitenkin olleet arvokkaita ensihoitajille. Kenttäkätilötoimintaa järjestettiin Uudellamaalla ainoastaan Lohjalla sairaalalla, mikä aiheutti merkittävän yhdenvertaisuushaasteen. Lisäksi toimintaan liittyy työturvallisuushaasteita, sillä kätilöiden saama turvallisuuskoulutus on ollut hyvin suppea kenttäolosuhteissa toimimiseen.

HUS-yhtymällä on ensihoitopalvelun järjestämisvastuu, ja se vastaa toiminnan operatiivisesta johtamisesta koko Uudenmaan alueella. Ensihoitopalvelun tuottamisesta HUS-yhtymä sopii Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa siten, että Uudellemaalle rakentuu HUS-yhtymän oma, pelastustoimen ja yksityisten palveluntuottajien muodostama yhteneväinen toiminnallinen kokonaisuus. Ensihoitopalvelun tuottamisesta ja operatiivisesta johtamisesta sovitaan yhteistoimintasopimuksessa. HUS-yhtymällä on järjestämisvastuu myös synnytystoiminnasta Uudellamaalla.

Järjestämisvastuullisena HUS-yhtymä vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä sekä tuottamistavan valinnasta. HUS-yhtymä ei suunnittele Kätilö kentällä -toiminnan uudelleen aloittamista Uudenmaan alueella. HUS-yhtymä katsoo, että kentällä tapahtuvien synnytysten turvallisuus turvataan parhaiten hätäkeskuksen ja ensihoitohenkilöstön asianmukaisella koulutuksella ja ohjeistuksella sekä ensihoidon ja synnytysairaaloiden hyvällä yhteistyöllä.

Aloitteessa esitetään myös pyyntö selvityksestä Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä. HUS-yhtymää koskee hallintolain mukainen viranomaisen selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Menettely kannattaa toteuttaa hallinnollisesti mahdollisimman kevyellä tavalla. Vaihtoehtoina tällöin ovat selvityksen pyytäminen suoraan kysymyksen kohteena olevasta asiasta vastaavalta HUS- yhtymän viranhaltijalta tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan kutsuminen aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Lisätietotarpeen voi esittää myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallinnolle, joka huolehtii asian selvittämisestä ja viestimisestä kysyjälle. Tavoitteena on kuitenkin rakentaa HUS-yhtymän ja omistajien yhteistyötä siten, ettei selvityksien pyytäminen olisi jatkuvasti toistuva asia ja hallinnollisesti raskas prosessi.

Yhteenveto

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee esityksen HUS-yhtymälle Kätilö kentällä -toiminnan jatkamiseksi. HUS-yhtymällä on ensihoitopalvelun järjestämisvastuu Uudellamaalla.

Järjestämisvastuullinen vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä sekä tuottamistavan valinnasta. Tällä hetkellä Kätilö kentällä -toiminnan jatkamista ei suunnitella Uudenmaan alueella.

Aloitteessa esitetään myös pyyntö selvityksestä Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä. HUS-yhtymä on lain mukaan velvollinen huolehtimaan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Selvitys suositellaan ensisijaisesti pyydettäväksi suoraan asiasta vastaavalta HUS-yhtymän viranhaltijalta, tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan voi kutsua aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Näin mahdollistetaan hallinnollisesti mahdollisimman kevyt menettely.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Westerholm esitti seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Wickström kannatti:

"Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue vaikuttaa omistajaohjauksen kautta HUS-yhtymään ja selvitetään yhdessä, miten synnyttäjien turvallisuuden tunnetta voidaan vahvistaa asuinpaikasta riippumatta."

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Westerholmin toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi valtuutettu Westerholmin toivomuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Lisäksi aluevaltuusto päätti osoittaa aluehallitukselle seuraavan toivomuksen hallintosäännön 25 § mukaisesti:

"Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue vaikuttaa omistajaohjauksen kautta HUS-yhtymään ja selvitetään yhdessä, miten synnyttäjien turvallisuuden tunnetta voidaan vahvistaa asuinpaikasta riippumatta."

Selostus

Liitteet

- 6 Fullmäktigeledamöterna Cederlöf, Westerholm och Wickströms motion: Bevara fältbarnmorskeverksamheten / Valtuutettu

Cederlöfin, Westerholmin ja Wickströmin valtuustoaloite:
Säilytetään kätilöt kentällä -toiminta

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Aloitteen jättäjät, omistajaohjaustoimintojen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 14

§ 14

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymälle Kätilö kentällä -toiminnan jatkamisesta Länsi-Uudenmaan alueella, ja että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee pyynnön Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä.

Tausta

HUS-yhtymähallitus päätti 17.6.2024 Lohjan sairaalan synnytystoiminnan siirtämisestä muihin HUS-yhtymän synnytyssairaaloihin osana HUS-yhtymän palveluverkkotyötä. Päätöksen myötä Lohjan synnytystoiminta päättyi joulukuussa 2024. Tätä edeltävästi Lohjan sairaalan synnytystoiminta oli suljettuna kesän 2024 aikana aikavälillä 17.6.-8.9.2024 potilasturvallisuuden varmistamiseksi tilanteessa, jossa lain edellyttämää lastenlääkäri- ja leikkausvalmiutta ei voitu taata Lohjan sairaalan henkilöstöpulan vuoksi.

Lohjan synnytysosaston kesäsulun myötä päättyi myös pelastuslaitoksen ja Lohjan sairaalan synnytysosaston yhteistyössä toteuttama Kätilö kentällä -toiminta, jossa Lohjan sairaalan synnytysosaston kätilöt ovat olleet valmiudessa lähtemään ensihoidon kanssa auttamaan tilanteissa, joissa synnytyksen on todennäköistä tapahtua suunnittelemattomasti sairaalan ulkopuolella. Kenttäkätilötoiminta ei ole perustunut

ensihoidon palvelun lakisääteisiin velvoitteisiin, vaan oli luonteeltaan ensihoitajien toimintaa kouluttavaa ja tukevaa. Vastuu potilaasta säilyi aina ensihoitohenkilökunnalla, sillä asetus ensihoidon palvelusta ei tunnista kättilöä ensihoidon toimintaympäristön työntekijänä ja näin ollen kättilölle ei voi siirtää synnyttäjän hoitovastuuta ensihoitajilta.

HUS-yhtymän mukaan Kättilö kentällä -toiminta ei ole ollut potilasturvallisuuden näkökulmasta välttämätöntä, eikä se ole kattanut läheskään kaikkia alueen kenttäsynnytyksiä. Toiminnan aikana saatu toimintavarmuus ja lisäosaaminen ovat kuitenkin olleet arvokkaita ensihoitajille. Kenttäkättilötoimintaa järjestettiin Uudellamaalla ainoastaan Lohjalla sairaalalla, mikä aiheutti merkittävän yhdenvertaisuushaasteen. Lisäksi toimintaan liittyy työturvallisuushaasteita, sillä kättilöiden saama turvallisuuskoulutus on ollut hyvin suppea kenttäolosuhteissa toimimiseen.

HUS-yhtymällä on ensihoidon palvelun järjestämisvastuu, ja se vastaa toiminnan operatiivisesta johtamisesta koko Uudenmaan alueella. Ensihoidon palvelun tuottamisesta HUS-yhtymä sopii Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa siten, että Uudellemaalle rakentuu HUS-yhtymän oma, pelastustoimen ja yksityisten palveluntuottajien muodostama yhteneväinen toiminnallinen kokonaisuus. Ensihoidon palvelun tuottamisesta ja operatiivisesta johtamisesta sovitaan yhteistoimintasopimuksessa. HUS-yhtymällä on järjestämisvastuu myös synnytystoiminnasta Uudellamaalla.

Järjestämisvastuullisena HUS-yhtymä vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä sekä tuottamistavan valinnasta. HUS-yhtymä ei suunnittele Kättilö kentällä -toiminnan uudelleen aloittamista Uudenmaan alueella. HUS-yhtymä katsoo, että kentällä tapahtuvien synnytysten turvallisuus turvataan parhaiten hätäkeskuksen ja ensihoitohenkilöstön asianmukaisella koulutuksella ja ohjeistuksella sekä ensihoidon ja synnytyssairaaloiden hyvällä yhteistyöllä.

Aloitteessa esitetään myös pyyntö selvityksestä Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä. HUS-yhtymää koskee hallintolain mukainen viranomaisen selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Menettely kannattaa toteuttaa hallinnollisesti mahdollisimman kevyellä tavalla. Vaihtoehtoina tällöin ovat selvityksen pyytäminen suoraan kysymyksen kohteena olevasta asiasta vastaavalta HUS-yhtymän viranhaltijalta tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan kutsuminen aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Lisätietotarpeen voi esittää myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallinnolle, joka huolehtii asian selvittämisestä ja viestimisestä kysyjälle. Tavoitteena on kuitenkin rakentaa HUS-yhtymän ja omistajien yhteistyötä siten, ettei selvityksien pyytäminen olisi jatkuvasti toistuva asia ja hallinnollisesti raskas prosessi.

Yhteenveto

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee esityksen HUS-yhtymälle Kätilö kentällä -toiminnan jatkamiseksi. HUS-yhtymällä on ensihoitopalvelun järjestämisvastuu Uudellamaalla. Järjestämisvastuullinen vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä sekä tuottamistavan valinnasta. Tällä hetkellä Kätilö kentällä -toiminnan jatkamista ei suunnitella Uudenmaan alueella.

Aloitteessa esitetään myös pyyntö selvityksestä Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä. HUS-yhtymä on lain mukaan velvollinen huolehtimaan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Selvitys suositellaan ensisijaisesti pyydettäväksi suoraan asiasta vastaavalta HUS-yhtymän viranhaltijalta, tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan voi kutsua aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Näin mahdollistetaan hallinnollisesti mahdollisimman kevyt menettely.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Cederlöf, Westerholm ja Wickström sekä 21 muuta valtuutettua ovat jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Säilytetään kätilöt kentällä -toiminta.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymälle kätilöt kentällä -toiminnan jatkamisesta Länsi-Uudenmaan alueella sekä tekee pyynnön Lohjan synnytysosaston kesäsulun vaikutuksista synnytystoiminnan tilastoihin ja kuluihin HUS-yhtymässä.

Hallintosäännön 26§: n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

50/136

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 14
§ 8

03.02.2025
25.02.2025

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4205/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 9

§ 9

Vastauksen antaminen valtuutettu Backmanin, Braskénin, Wickströmin ja 13 muun valtuustoaloitteeseen vahvistetaan hyvinvointialueen ohjausta HUS-yhtymässä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallisen selvityksen ajankohtaisista asioista, ja että HUS-yhtymän johdon edustaja kutsutaan aluehallituksen kokoukseen osavuosikatsauksen käsittelyn aikana.

Tausta

Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä toteutetaan yhteistyötä eri organisaatiotasoilla sekä yhdessä Uusimaa-tasoisesti että kahdenkeskisesti HUS-yhtymän ja yksittäisen hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kesken. Tarvittaessa yhteistyötä voidaan toteuttaa HUS-yhtymän ja kahden tai useamman jäsenen kesken. Yhteistyöryhmien tarkoituksena on lisätä sopijaosapuolten välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat johdon yhteistyökokous, taktisen tason segmentit sekä seurantaryhmä. Kaikkien ryhmien toimintaa seurataan ja arvioidaan, ja toimintaa pyritään kehittämään sen mukaisesti.

HUS-yhtymä harjoittaa myös kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa. Kahdenvälisissä tapaamisissa käsitellään jäsenen käyttämien HUS-yhtymän palveluiden toiminnallista ja taloudellista kokonaiskuvaa, palveluintegraation ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, mahdollisia toiminnan poikkeamia ja niistä johtuvia toimenpiteitä ja muita kahdenvälisen yhteistyön kannalta merkityksellisiä asioita. HUS-yhtymä ja jäsenet voivat sopia myös muusta yhteistyöstä. (HUS-yhtymän hallintosääntö 5 §.) Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän

kahdenvälistä yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti HUS-yhtymän asiakkuusyksikön kautta ja yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään.

Aluevaltuustoon aloitteessa ehdotetaan perussopimukseen lisättävän omistajien hallituksille mahdollisuus pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kolme HUS-yhtymän jäsenistä kannattaa muutosta ja niiden asukasluku on yli puolet kaikkien HUS-yhtymän jäsenien yhteenlasketusta asukasluvusta (HUS-yhtymän perussopimus 32 §). HUS-yhtymän yhtymän ajankohtaisia asioita tulisi käsitellä omistajien kanssa säännöllisesti uudenmaatasoisesti strategisella tasolla johdon yhteistyökokouksessa, taktisen tason segmenttiryhmissä sekä operatiivisen tason ryhmissä. Ajankohtaisia asioita käsitellään lisäksi HUS-yhtymän ja omistajien välillä kahdenvälisesti. Kuluneen valtuustokauden aikana aluehallitus on pyytänyt kokoukseensa useamman kerran HUS-yhtymän edustajia erilaisissa ajankohtaisissa asioissa. HUS-yhtymän hallintosäännössä on päätetty, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. HUS-yhtymän yhtymäkokouksen, yhtymähallitukset ja lautakuntien esityslistat sekä pöytäkirjat ovat julkisia dokumentteja, joten niistä saa tietoa HUS-yhtymän ajankohtaisista asioista ja päätöksistä.

Aluehallitus voi halutessaan tehdä HUS-yhtymälle selvityspyynnön hallintolain mukaisesti. HUS-yhtymää koskee hallintolain mukainen viranomaisen selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Lausuntoa tai muuta selvitystä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä. HUS-yhtymän perussopimuksessa on määritelty omistajaohjauksen keinoiksi muun muassa toimiohjeiden antaminen jäseniä yhtymäkokouksessa edustaville henkilöille, yhteisvalmistelu ja lausunnotmenettely. Kevään aikana käydään keskustelua siitä, miten HUS-yhtymän omistajaohjausta voitaisiin parantaa yhteistyössä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa.

Yhteenveto

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Aluehallitus voi pyytää HUS-yhtymältä selvitystä asioista, joista tarvitsee lisäinformaatiota. HUS-yhtymä on lainsäädännön perusteella viranomaisena velvollinen vastaamaan sille lähetettyihin kirjeisiin, selvityspyyntöjen tekeminen ei edellytä muutoksia perussopimukseen. Yleensä selvitetävien asioiden luonne edellyttää vastauksen saamista mahdollisimman pikaisesti, jolloin menettely kannattaa toteuttaa hallinnollisesti kevyellä tavalla. Vaihtoehtoina tällöin ovat selvityksen pyytäminen suoraan kysymyksen kohteena olevasta asiasta vastaavalta HUS-yhtymän viranhaltijalta tai

aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan kutsuminen aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Lisätietotarpeen voi esittää myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallinnolle, joka huolehtii asian selvittämisestä ja viestimisestä kysyjälle. Tavoitteena on kuitenkin rakentaa HUS-yhtymän ja omistajien yhteistyötä siten, ettei selvityksien pyytäminen olisi jatkuvasti toistuva asia ja hallinnollisesti raskas prosessi.

Aloitteessa toivotaan myös, että HUS-yhtymän virkamiesedustaja kutsutaan muodollisesti hyvinvointialueen aluehallituksen kokoukseen osavuositarkastuksen käsittelyn aikana antamaan katsaus HUS-yhtymän toimintaan, jolloin voidaan taata, että HUS-yhtymän edustaja vierailee hallituksessa ainakin muutaman kerran vuodessa. HUS-yhtymä harjoittaa kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa, ja he voivat sopia tarvittaessa myös muusta yhteistyöstä, joten HUS-yhtymän johdon edustajia voidaan kutsua aluehallituksen kokouksiin, jos se katsotaan tarpeelliseksi asioiden käsittelyn kannalta. Tällöin kannattaa sopia asiasta aikataulujen varmistamiseksi hyvissä ajoin.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 7 Fullmäktigeledamöterna Backman, Braskén och Wickströms motion: Stärk välfärdsområdets styrning av HUS sammanslutningen / Valtuutettujen Backman, Braskén ja Wickström valtuustoaloite: Vahvistetaan hyvinvointialueen ohjausta HUS-yhtymässä

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Aloitteen jättäjät, omistajaohjaustoimintojen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 15

§ 15

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallisen selvityksen ajankohtaisista asioista, ja että HUS-yhtymän johdon edustaja kutsutaan aluehallituksen kokoukseen osavuosikatsauksen käsittelyn aikana.

Tausta

Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä toteutetaan yhteistyötä eri organisaatiotasolla sekä yhdessä Uusimaa-tasoisesti että kahdenkeskisesti HUS-yhtymän ja yksittäisen hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kesken. Tarvittaessa yhteistyötä voidaan toteuttaa HUS-yhtymän ja kahden tai useamman jäsenen kesken. Yhteistyöryhmien tarkoituksena on lisätä sopijaosapuolten välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat johdon yhteistyökokous, taktisen tason segmentit sekä seurantaryhmä. Kaikkien ryhmien toimintaa seurataan ja arvioidaan, ja toimintaa pyritään kehittämään sen mukaisesti.

HUS-yhtymä harjoittaa myös kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa. Kahdenvälisissä tapaamisissa käsitellään jäsenen käyttämien HUS-yhtymän palveluiden toiminnallista ja taloudellista kokonaiskuvaa, palveluintegraation ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, mahdollisia toiminnan poikkeamia ja niistä johtuvia toimenpiteitä ja muita kahdenvälisen yhteistyön kannalta merkityksellisiä asioita. HUS-yhtymä ja jäsenet voivat sopia myös muusta yhteistyöstä. (HUS-yhtymän hallintosääntö 5 §.) Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän kahdenvälistä yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti HUS-yhtymän asiakkuusyksikön kautta ja yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään.

Aluevaltuustoon aloitteessa ehdotetaan perussopimukseen lisättävän omistajien hallituksille mahdollisuus pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kolme HUS-yhtymän jäsenistä kannattaa muutosta ja niiden asukasluku on yli puolet kaikkien HUS-yhtymän jäsenten yhteenlasketusta asukasluvusta (HUS-yhtymän perussopimus 32 §). HUS-yhtymän yhtymän ajankohtaisia asioita tulisi käsitellä omistajien kanssa säännöllisesti uudenmaatasoisesti

strategisella tasolla johdon yhteistyökokouksessa, taktisen tason segmenttiryhmissä sekä operatiivisen tason ryhmissä. Ajankohtaisia asioita käsitellään lisäksi HUS-yhtymän ja omistajien välillä kahdenvälisesti. HUS-yhtymän hallintosäännössä on päätetty, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. HUS-yhtymän yhtymäkokouksen, yhtymähallitukset ja lautakuntien esityslistat sekä pöytäkirjat ovat julkisia dokumentteja, joten niistä saa tietoa HUS-yhtymän ajankohtaisista asioista ja päätöksistä.

Aluehallitus voi halutessaan tehdä HUS-yhtymälle selvityspyynnön hallintolain mukaisesti. HUS-yhtymää koskee hallintolain mukainen viranomaisen selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Lausuntoa tai muuta selvitystä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä. HUS-yhtymän perussopimuksessa on määritelty omistajaohjauksen keinoiksi muun muassa toimiohjeiden antaminen jäseniä yhtymäkokouksessa edustaville henkilöille, yhteisvalmistelu ja lausuntomenettely.

Yhteenveto

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Aluehallitus voi pyytää HUS-yhtymältä selvitystä asioista, joista tarvitsee lisäinformaatiota. HUS-yhtymä on lainsäädännön perusteella viranomaisena velvollinen vastaamaan sille lähetettyihin kirjeisiin, selvityspyyntöjen tekeminen ei edellytä muutoksia perussopimukseen. Yleensä selvitettävien asioiden luonne edellyttää vastauksen saamista mahdollisimman pikaisesti, jolloin menettely kannattaa toteuttaa hallinnollisesti kevyellä tavalla. Vaihtoehtoina tällöin ovat selvityksen pyytäminen suoraan kysymyksen kohteena olevasta asiasta vastaavalta HUS-yhtymän viranhaltijalta tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan kutsuminen aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Lisätietotarpeen voi esittää myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallinnolle, joka huolehtii asian selvittämisestä ja viestimisestä kysyjälle. Tavoitteena on kuitenkin rakentaa HUS-yhtymän ja omistajien yhteistyötä siten, ettei selvityksien pyytäminen olisi jatkuvasti toistuva asia ja hallinnollisesti raskas prosessi.

Aloitteessa toivotaan myös, että HUS-yhtymän virkamiesedustaja kutsutaan muodollisesti hyvinvointialueen aluehallituksen kokoukseen osavuositarkastuksen käsittelyn aikana antamaan katsaus HUS-yhtymän toimintaan, jolloin voidaan taata, että HUS-yhtymän edustaja vierailee hallituksessa ainakin muutaman kerran vuodessa. HUS-yhtymä harjoittaa kahdenvälisiä yhteistyötä jäsentensä kanssa, ja he voivat sopia

tarvittaessa myös muusta yhteistyöstä, joten HUS-yhtymän johdon edustajia voidaan kutsua aluehallituksen kokouksiin, jos se katsotaan tarpeelliseksi asioiden käsittelyn kannalta. Tällöin kannattaa sopia asiasta aikataulujen varmistamiseksi hyvissä ajoin.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti (lisätyt osiot **lihavoituina**):

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallisen selvityksen ajankohtaisista asioista, ja että HUS-yhtymän johdon edustaja kutsutaan aluehallituksen kokoukseen osavuosikatsauksen käsittelyn aikana.

Tausta

Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä toteutetaan yhteistyötä eri organisaatiotasoilla sekä yhdessä Uusimaa-tasoisesti että kahdenkeskisesti HUS-yhtymän ja yksittäisen hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kesken. Tarvittaessa yhteistyötä voidaan toteuttaa HUS-yhtymän ja kahden tai useamman jäsenen kesken. Yhteistyöryhmien tarkoituksena on lisätä sopijaosapuolten välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat johdon yhteistyökokous, taktisen tason segmentit sekä seurantaryhmä. Kaikkien ryhmien toimintaa seurataan ja arvioidaan, ja toimintaa pyritään kehittämään sen mukaisesti.

HUS-yhtymä harjoittaa myös kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa. Kahdenvälisissä tapaamisissa käsitellään jäsenen käyttämien HUS-yhtymän palveluiden toiminnallista ja taloudellista kokonaiskuvaa, palveluintegraation ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, mahdollisia toiminnan poikkeamia ja niistä johtuvia toimenpiteitä ja muita kahdenvälisen yhteistyön kannalta merkityksellisiä asioita. HUS-yhtymä ja jäsenet voivat sopia myös muusta yhteistyöstä. (HUS-yhtymän hallintosääntö 5 §.) Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän kahdenvälistä yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti HUS-yhtymän asiakkuusyksikön kautta ja yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään.

Aluevaltuustoon aloitteessa ehdotetaan perussopimukseen lisättävän omistajien hallituksille mahdollisuus pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kolme HUS-yhtymän jäsenistä kannattaa muutosta ja niiden asukasluku on yli puolet kaikkien HUS-yhtymän jäsenien yhteenlasketusta asukasluvusta (HUS-yhtymän perussopimus 32 §). HUS-yhtymän yhtymän ajankohtaisia asioita tulisi käsitellä omistajien kanssa säännöllisesti uudenmaatasoisesti strategisella tasolla johdon yhteistyökokouksessa, taktisen tason segmenttiryhmissä sekä operatiivisen tason ryhmissä. Ajankohtaisia asioita käsitellään lisäksi HUS-yhtymän ja omistajien välillä kahdenvälisesti. **Kuluneen valtuustokauden aikana aluehallitus on pyytänyt kokoukseensa useamman kerran HUS-yhtymän edustajia erilaisissa ajankohtaisissa asioissa.** HUS-yhtymän hallintosäännössä on päätetty, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. HUS-yhtymän yhtymäkokouksen, yhtymähallitukset ja lautakuntien esityslistat sekä pöytäkirjat ovat julkisia dokumentteja, joten niistä saa tietoa HUS-yhtymän ajankohtaisista asioista ja päätöksistä.

Aluehallitus voi halutessaan tehdä HUS-yhtymälle selvityspyynnön hallintolain mukaisesti. HUS-yhtymää koskee hallintolain mukainen viranomaisen selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Lausuntoa tai muuta selvitystä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä. HUS-yhtymän perussopimuksessa on määritelty omistajaohjauksen keinoiksi muun muassa toimiohjeiden antaminen jäseniä yhtymäkokouksessa edustaville henkilöille, yhteisvalmistelu ja lausunnotmenettely. **Kevään aikana käydään keskustelua siitä, miten HUS-yhtymän omistajaohjausta voitaisiin parantaa yhteistyössä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa.**

Yhteenveto

Aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS- yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallinen selvitys ajankohtaisista asioista. Aluehallitus voi pyytää HUS-yhtymältä selvitystä asioista, joista tarvitsee lisäinformaatiota. HUS-yhtymä on lainsäädännön perusteella viranomaisena velvollinen vastaamaan sille lähetettyihin kirjeisiin, selvityspyyntöjen tekeminen ei edellytä muutoksia perussopimukseen. Yleensä selvitetävien asioiden luonne edellyttää vastauksen saamista mahdollisimman pikaisesti, jolloin menettely kannattaa toteuttaa hallinnollisesti kevyellä tavalla. Vaihtoehtoina tällöin ovat selvityksen pyytäminen suoraan kysymyksen kohteena olevasta asiasta vastaavalta HUS- yhtymän viranhaltijalta tai aikataulujen sen salliessa kyseisen viranhaltijan kutsuminen

aluehallituksen kokoukseen antamaan suullisesti selvitystä asiasta. Lisätietotarpeen voi esittää myös Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen hallinnolle, joka huolehtii asian selvittämisestä ja viestimisestä kysyjälle. Tavoitteena on kuitenkin rakentaa HUS-yhtymän ja omistajien yhteistyötä siten, ettei selvityksien pyytäminen olisi jatkuvasti toistuva asia ja hallinnollisesti raskas prosessi.

Aloitteessa toivotaan myös, että HUS-yhtymän virkamiesedustaja kutsutaan muodollisesti hyvinvointialueen aluehallituksen kokoukseen osavuosikatsauksen käsittelyn aikana antamaan katsaus HUS-yhtymän toimintaan, jolloin voidaan taata, että HUS-yhtymän edustaja vierailee hallituksessa ainakin muutaman kerran vuodessa. HUS-yhtymä harjoittaa kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa, ja he voivat sopia tarvittaessa myös muusta yhteistyöstä, joten HUS-yhtymän johdon edustajia voidaan kutsua aluehallituksen kokouksiin, jos se katsotaan tarpeelliseksi asioiden käsittelyn kannalta. Tällöin kannattaa sopia asiasta aikataulujen varmistamiseksi hyvissä ajoin.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Braskén, Backman, Wickström ja 13 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Vahvistetaan hyvinvointialueen ohjausta HUS-yhtymässä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee aloitteen HUS-yhtymän omistajien hallitusten mahdollisuudesta pyytää yhtymältä kirjallisen selvityksen ajankohtaisista asioista, ja että HUS-yhtymän johdon edustaja kutsutaan aluehallituksen kokoukseen osavuosikatsauksen käsittelyn aikana.

Hallintosäännön 26§: n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

59/136

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 15
§ 9

03.02.2025
25.02.2025

Päätöshistoria

4207/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 10

§ 10

Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Laaksosen, Wickströmin ja 19 muun valtuustoaloitteeseen suunnitelman laatiminen yhdessä kuntien kanssa yksinäisyyden ehkäisemiseksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue yhdessä kuntien kanssa laatii suunnitelman siitä, miten yhteistyössä ehkäistään vanhusten kokemaa yksinäisyyttä. Valtuustoaloitteessa todetaan yksinäisyyden olevan kasvava haaste ikääntyneille, minkä vuoksi ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulisi lisätä sekä yhteistyötä ja vastuurajoja selkiyttää yksinäisyyden ehkäisytyössä.

Länsi-Uudenmaan alueella yksinäiseksi itsensä kokevia ikääntyneitä yli 75-vuotiaista asukkaista on noin 12 %, mikä mukaiilee maan keskiarvoa (Sotkanet 2022). Hyvinvointialuestrategiassa (25.10.2022 § 69) painopisteenä on valtuustoaloitteessa todetun mukaisesti vaikuttava ennaltaehkäisy ja valtuustokauden tavoitteeksi on nostettu matalan kynnyksen palvelujen vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman (13.2.2024 § 4) tavoitteiksi on asetettu yksinäisyyden tunnistaminen ja ehkäisy sekä suunnitelmallinen yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Mielen hyvinvoinnin haasteiden varhaista tunnistamista ja ohjausta tehdään ikääntyneiden eri palveluissa. Seniori-Infon neuvonta ohjaa ensiarvion yhteydessä ikääntyneitä sekä heidän läheisiään hyvinvointia edistävään toimintaan tai alueen muuhun yhteisölliseen toimintaan. Yhteydenottaja voi olla asiakas, omainen tai jokin viranomaistaho. Mikäli neuvonta ja ohjaus ei ole puhelimitse riittävää, varataan asiakkaalle kotikäyntiaika laaja-alaista palvelutarpeen arviointia varten.

Palvelutarpeen arvioinnissa arvioidaan ja asiakkuuden aikana seurataan

yksinäisyyden kokemusta muun muassa RAI-välineistön mittareilla. Yksinäisyyden kokemus on esimerkiksi alueen säännöllisen kotihoidon asiakkailta verrattain korkealla tasolla (yli 30 %), kun yhteisöllisen asumisen asiakkaista vain 4 % kokee yksinäisyyttä. Kotihoidon asiakkaiden yksinäisyyden vähentämiseksi on pyritty löytämään keinoja kehittämällä palveluita vastaamaan paremmin yksinäisyyttä kokevien asiakkaiden tarpeisiin. Viimeisen vuoden aikana on tähän kokeiltu muun muassa Gubbe-palvelua. Mielen hyvinvointia tukevia ja yksinäisyyttä vähentäviä toimintamalleja on pilotoitu yksilöllisen ohjauksen ja neuvonnan, etäryhmätoiminnan sekä vapaaehtoistoiminnan avulla, joista on saatu hyviä tuloksia. Pilotoitujen hyvien käytäntöjen laajentamista suunnitellaan hyvinvointialueella.

Etäryhmätoiminnan ja yksilöllisen ohjauksen lisäksi kotona asuville kohdentuvaa ryhmätoimintaa on Olkkari-toimintana sekä kuntouttava päivätoimintana. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista.

Hyvinvointialueen yksinäisyyden ehkäisy toteutuu vahvassa sidosryhmä- ja verkostoyhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry koordinoi Länsi-Uudellamaalla Ikäverkostoa, joka kokoaa alueen toimijoita yhteen säännöllisesti. Hyvinvointialueen järjestöavustuksia on myönnetty vuosina 2024–2025 yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille. Useat kunnat järjestävät senioreille erilaista ryhmä- ja kohtaamispaikkatoimintaa, usein yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Paikalliset käytännöt eroavat alueella ja hyviä käytäntöjä on tärkeää tunnistaa ja kehittää edelleen yhteistyössä. Ikääntyneiden palvelut jatkaa edelleen suunnitelmallista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa verkostoissa sekä paikallisesti ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Yhteenveto

Ikääntyneiden palveluissa ikääntyneiden yksinäisyyden vähentäminen ja ennaltaehkäisevä työ toteutuu ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmallisella yhteistyöllä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus**Liitteet**

- 8 Fullmäktigeledamöterna Cederlöf, Laaksonen och Wickströms motion: En plan med kommunerna för att förebygga ensamhet / Valtuutettu Cederlöfin, Laaksosen ja Wickströmin valtuustoaloite: Suunnitelman laatiminen yhdessä kuntien kanssa yksinäisyyden ehkäisemiseksi

Oheismateriaali**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Aloitteen jättäjät, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 17

§ 17

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue yhdessä kuntien kanssa laatii suunnitelman siitä, miten yhteistyössä ehkäistään vanhusten kokemaa yksinäisyyttä. Valtuustoaloitteessa todetaan yksinäisyyden olevan kasvava haaste ikääntyneille, minkä vuoksi ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulisi lisätä sekä yhteistyötä ja vastuurajoja selkiyttää yksinäisyyden ehkäisytyössä.

Länsi-Uudenmaan alueella yksinäiseksi itsensä kokevia ikääntyneitä yli 75-vuotiaista asukkaista on noin 12 %, mikä mukaiilee maan keskiarvoa (Sotkanet 2022). Hyvinvointialuestrategiassa (25.10.2022 § 69) painopisteenä on valtuustoaloitteessa todetun mukaisesti vaikuttava ennaltaehkäisy ja valtuustokauden tavoitteeksi on nostettu matalan kynnyksen palvelujen vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä. Ikääntyneiden

hyvinvointisuunnitelman (13.2.2024 § 4) tavoitteiksi on asetettu yksinäisyyden tunnistaminen ja ehkäisy sekä suunnitelmallinen yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Mielen hyvinvoinnin haasteiden varhaista tunnistamista ja ohjausta tehdään ikääntyneiden eri palveluissa. Seniori-Infon neuvonta ohjaa ensiarvion yhteydessä ikääntyneitä sekä heidän läheisiään hyvinvointia edistävään toimintaan tai alueen muuhun yhteisölliseen toimintaan. Yhteydenottaja voi olla asiakas, omainen tai jokin viranomaistaho. Mikäli neuvonta ja ohjaus ei ole puhelimitse riittävää, varataan asiakkaalle kotikäyntiaika laaja-alaista palvelutarpeen arviointia varten.

Palvelutarpeen arvioinnissa arvioidaan ja asiakkuuden aikana seurataan yksinäisyyden kokemusta muun muassa RAI-välineistön mittareilla. Yksinäisyyden kokemus on esimerkiksi alueen säännöllisen kotihoidon asiakkailta verrattain korkealla tasolla (yli 30 %), kun yhteisöllisen asumisen asiakkaista vain 4 % kokee yksinäisyyttä. Kotihoidon asiakkaiden yksinäisyyden vähentämiseksi on pyritty löytämään keinoja kehittämällä palveluita vastaamaan paremmin yksinäisyyttä kokevien asiakkaiden tarpeisiin. Viimeisen vuoden aikana on tähän kokeiltu muun muassa Gubbe-palvelua. Mielen hyvinvointia tukevia ja yksinäisyyttä vähentäviä toimintamalleja on pilotoitu yksilöllisen ohjauksen ja neuvonnan, etäryhmätoiminnan sekä vapaaehtoistoiminnan avulla, joista on saatu hyviä tuloksia. Pilotoitujen hyvien käytäntöjen laajentamista suunnitellaan hyvinvointialueella.

Etäryhmätoiminnan ja yksilöllisen ohjauksen lisäksi kotona asuville kohdentuvaa ryhmätoimintaa on Olkkari-toimintana sekä kuntouttava päivätoimintana. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista.

Hyvinvointialueen yksinäisyyden ehkäisy toteutuu vahvassa sidosryhmä- ja verkostoyhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry koordinoi Länsi-Uudellamaalla Ikäverkostoa, joka kokoaa alueen toimijoita yhteen säännöllisesti. Hyvinvointialueen järjestöavustuksia on myönnetty vuosina 2024–2025 yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille. Useat kunnat järjestävät senioreille erilaista ryhmä- ja kohtaamispaikkatoimintaa, usein yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Paikalliset käytännöt eroavat alueella ja hyviä käytäntöjä on tärkeää tunnistaa ja kehittää edelleen yhteistyössä. Ikääntyneiden palvelut jatkaa edelleen suunnitelmallista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa verkostoissa sekä paikallisesti ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Yhteenveto

Ikääntyneiden palveluissa ikääntyneiden yksinäisyyden vähentäminen ja ennaltaehkäisevä työ toteutuu ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmallisella yhteistyöllä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Cederlöf, Laaksonen, Wickström sekä 19 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen suunnitelman laatimisesta yhdessä kuntien kanssa yksinäisyyden ehkäisemiseksi.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

65/136

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 17
§ 10

03.02.2025
25.02.2025

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4208/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 11

§ 11

Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin, Ekholmin, Braskénin ja 13 muun valtuustoaloitteeseen erikoissairaanhoidon turvaaminen lähipalveluna

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana
Leppänen Roope

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa pyydetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhteenedon erikoissairaanhoidon palveluista, joita Lohjan ja Raaseporin sairaalan tulisi tarjota toimivien lähipalvelujen toteutumiseksi.

Tausta

HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksissa esitelty konsepti palveluverkoston kehittämisestä kohdistuu erityisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sijaitseviin Raaseporin ja Lohjan sairaalan palveluihin. Palveluverkkotyön tukena on hyödynnetty STM:n asettaman kansallisen työryhmän sairaala- ja päivystyspalveluita, HUS-yhtymässä vuoden 2023 aikana tehtyä palveluverkkoanalyysiä ja leikkaustoimintojen suunnittelua sekä vuonna 2022 tehtyä kiinteistöjen ja toimitilojen pitkän aikavälin suunnitelmaa.

HUS-yhtymän palveluverkoston kehittäminen toimitiloissa

HUS-yhtymän yhtymähallitus käsitteli kokouksessaan 4.3.2024 HUS-yhtymän palveluverkon kehittämis ehdotuksia; § 26 Talousarviokehityksen valmistelu ja HUSin palveluverkon kehittäminen. Yhtymähallituksen toinen varsinainen käsittely palveluverkon kehittämis ehdotuksista pidettiin 25.3.2024; § 37 Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö. HUS-yhtymän palveluverkkosuunnitelman käsittely on jatkunut yhtymähallituksen iltakoulussa 25.4.2024. Päätös HUS-yhtymän palveluverkosta tehtiin 6.5.2024 yhtymähallituksen kokouksessa.

Yhtymähallitus käsitteli kokouksessaan 17.6.2024 § 79 viittä

oikaisuvaatimusta, jotka koskivat yhtymähallituksen päätöstä 6.5.2024 § 49. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös käsitteli talouden sopeuttamista ja palveluverkkotyötä. Yhtymähallitus päätti 17.6.2024 § 79 muun muassa hyväksyä kaksi viidestä oikaisuvaatimuksesta sekä todeta, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä rasittaa esteellisyyteen perustuva menettelyvirhe ja poistaa menettelyvirheen perusteella virheellisen päätöksensä 6.5.2024 § 49 'Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö'. Samassa kokouksessa 17.6.2024 yhtymähallitus käsitteli talouden sopeuttamisohjelmaa ja palveluverkkotyötä koskevan asian uuden valmistelun perusteella ja teki asiassa päätöksen. Yhtymähallitus käsitteli 19.8.2024 kuutta oikaisuvaatimusta, jotka koskivat yhtymähallituksen 17.6.2024 tekemää päätöstä otsikolla 'Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö'. Yhtymähallitus päätti tuolloin hylätä kaikki kuusi oikaisuvaatimusta. Neljä muutoksenhakijoista, eli Hangon kaupunki, Inkoon kunta, Lohjan kaupunki ja Siuntion kunta, ovat kukin tehneet aluevalituksen yhtymähallituksen ensin mainitusta päätöksestä hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on pyytänyt valituksista yhtymähallituksen lausuntoa 9.12.2024 mennessä.

HUS-yhtymän yhtymähallituksessa käsitelty 2.12.2024 "163 § Lausuntojen antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle palveluverkkoa koskevassa asiassa" ja pöytäkirjassa todetaan seuraavaa: Kuten oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen perusteluissa todetaan, eivät alueen kunnat ja kaupungit ole palveluverkkopäätöksissä asianosaisen asemassa. Tämä on todettu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkopäätöstä koskevassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden 3.5.2024 antamassa päätöksessä 1055/2024. Päätöksessä todetaan, että palveluverkkopäätös on luonteeltaan yleinen, eikä kohdistu suoraan mihinkään kuntaan. Päätös ei tällöin koske minkään yksittäisen kunnan etua, oikeutta tai velvollisuutta siten, että kuntia tulisi pitää asiassa asianosaisina. Edellä mainittu koskee myös sellaisia kuntia, joiden alueelta mahdollisesti lakkautetaan terveysasema tai jonka alueelle perustetaan laajan palvelun sote-asema, kuten myös sellaisia kuntia, joille aiheutuu tosiasiallisia taloudellisia vaikutuksia kunnan omistaman sote-kiinteistön käyttötarpeen vähetessä. HUS-yhtymän palveluverkkopäätöksissä ei ole tällaisista tilanteista edes kysymys, koska kyseisellä päätöksellä ei perusteta tai lakkauteta sairaalayksiköitä, eivätkä kunnat omista kyseisiä kiinteistöjä. HUS-yhtymällä ei näin ole ollut velvollisuutta kuulla kuntia HL 34 §:n mukaisesti tai pyytää niiltä lausuntoja.

Raaseporin ja Lohjan sairaalaan toiminnan muutokset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja HUS-yhtymä ovat tehneet tiivistä yhteistyötä kehittäessään Raaseporin sairaalaan kokonaisuuden toimintaa. Kehittämistyötä on tehty kotisairaalan ja liikkuvan sairaalan (LiiSan), päivystyksen, osaston sekä tukipalveluiden osalta. Kehittämisen ensimmäisessä vaiheessa kotisairaalapalvelut siirtyivät HUS-yhtymältä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2024. Osaston, päivystyksen ja tukipalveluiden osalta liikkeenluovutus HUS-yhtymältä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle tapahtuu suunnitellusti 1.1.2025. Päätökset

liikkeenluovutuksista on tehty HUS-yhtymän yhtymähallituksessa 19.8.2024 ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksessa 26.8.2024. Vuodeosaston ja päivystyksen toimintojen muutokset aloitettiin jo syksyn aikana ja Raaseporin ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys muuttui laajan aukiolon akuuttivastaanotoksi 2.9.2024. Vuodeosastoa ja kiirevastaanottoa koskevat muutokset ovat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen verkoston linjausten mukaiset, jotka on hyväksytty 11.6.2024 aluevaltuuston kokouksessa. Osana Raaseporin sairaalan kehittämiskokonaisuutta HUS-yhtymä on esitellyt Raaseporin sairaalan kokonaisuuden ohjausryhmässä erikoissairaanhoidon poliklinikan toiminnan nykytilaa ja alustavia suunnitelmia.

Hallitusohjelmassa on sovittu rahoitus vuosille 2024–2027 verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseksi Porvoon ja Raaseporin sairaalan ympärille. Osaamiskeskittymä-hankkeen tavoitteena on tukea, kehittää ja turvata kielellisten oikeuksien toteutuminen sosiaali- ja terveyspalveluissa, sekä turvata perus- ja erikoissairaanhoidon yhteistyö molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielisiä etäpalveluja kehitetään ja laajennetaan tällä hetkellä ikääntyneiden palveluissa; tavoitteena on tarjota etäkotihoitoa, -kuntoutusta ja -päivätoimintaa Raaseporista käsin koko hyvinvointialueelle.

Lohjan sairaalan osalta palveluverkon kehittämiseen liittyvää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ei juurikaan ole tehty. HUS- yhtymän suunnitelmat on esitelty palvelujen verkoston kehittämisen suunnitelmassa HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän tulee jatkossa kehittää ennakkollisesti aktiivisempaa yhteistyötä palveluverkkomuutoksissa.

HUS-yhtymä on päivittämässä psykiatrian tiekarttaa, missä käsitellään psykiatrian erikoissairaanhoidon palveluiden kokonaisuutta (mm. avohoito, osastohoito, ruotsinkieliset palvelut). HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksessa 4.3.2024 esityslistan selostusosassa todetaan, että psykiatrian tiekartta tullaan päivittämään yhdessä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa. HUS-yhtymä on pyytänyt kommentteja ja järjestänyt tapaamisia psykiatrian tiekarttaan liittyen keväällä 2024 ja työ jatkuu keväällä 2025.

Yhteenveto

Merkittävien uudistusten valmistelussa, kuten palveluverkon kehittäminen, tarvitaan tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän välillä. Yhteisessä valmistelussa on huomioitava, että erikoissairaanhoidon kulujen kasvun ei tulisi ylittää perusterveydenhuollon kulujen kasvua. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian mukaisesti kustannusten kasvun hillitseminen edellyttää toiminnan painopisteen siirtämistä kohti vahvoja perustason palveluja ja ennaltaehkäisevää työtä. Asukkaiden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista työstää hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän palveluverkkotyötä yhteistyössä. Vaikutukset esimerkiksi yksilön kielellisten oikeuksien toteutumiseen tulisi

myös ottaa huomioon kehittämisen osalta, sillä ruotsinkielisten osuus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on huomattava. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lakisääteisenä tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämistä koko maassa.

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän yhteistyötä on tärkeää jatkaa edelleen niin Raaseporin ja Lohjan sairaalan kehittämisessä kuin muissakin yhteisissä kehittämishankkeissa. Uudenmaan erillisratkaisun myötä HUS-järjestämissopimuksessa on sovittu hyvät rakenteet hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteistyölle. Ylimmän johdon yhteistyötä varten on perustettu taloutta ja toimintaa ohjaava johdon yhteistyökokous. HUS-yhtymän hallintosäännössä on päätetty, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. Hallintosäännössä varmistetaan, että HUS-yhtymän hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä sekä johtamisessa tulee noudattaa hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty tai perussopimuksessa toisin määrätty.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavat Uudellamaalla ensisijaisesti Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki. HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa niistä erikoissairaanhoidon toiminnoista, joista laissa erikseen säädetään tai joista sovitaan järjestämssopimuksessa (HUS-järjestämssopimus). Erikoissairaanhoidon toiminnot ovat pääsääntöisesti HUS-yhtymän järjestämisvastuulla. Järjestämisvastuullinen vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä sekä tuottamistavan valinnasta.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Wickström esitti seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Westerholm kannatti:

"Selvitetään mahdollisuuksia ohjata Raaseporin sairaalan osaamiskeskukseen varattua rahoitusta kampuksen kehittämistä koskevaan selvitykseen kielellisten oikeuksien turvaamisen näkökulmasta."

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Wickströmin toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi valtuutettu Wickströmin toivomuksen yksimielisesti.

Valtuutettu Räsänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.48.

Vammaisneuvoston edustaja Ahlgren poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.48.

Yleishallinnon päällikkö Kivistö poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.48.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.48–20.02.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Lisäksi aluevaltuusto päätti osoittaa aluehallitukselle seuraavan toivomuksen hallintosäännön 25 § mukaisesti:

"Selvitetään mahdollisuuksia ohjata Raaseporin sairaalan osaamiskeskukseen varattua rahoitusta kampuksen kehittämistä koskevaan selvitykseen kielellisten oikeuksien turvaamisen näkökulmasta."

Selostus

Liitteet

- 9 Fullmäktigeledamöterna Cederlöf, Ekholm och Braskéns motion: Trygga specialsjukvård som närservice / Valtuutettu Cederlöfin, Ekholmin ja Braskénin valtuustoaloite: Erikoissairaanhoidon turvaaminen lähipalveluna

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aloitteen jättäjät, omistajaohjaustoimintojen johtaja, erikoissairaanhoidon palvelujen johtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 18

§ 18

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa pyydetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhteenedon erikoissairaanhoidon palveluista, joita Lohjan ja Raaseporin sairaalan tulisi tarjota toimivien lähipalvelujen toteutumiseksi.

Tausta

HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksissa esitelty konsepti palveluverkoston kehittämisestä kohdistuu erityisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sijaitseviin Raaseporin ja Lohjan sairaalan palveluihin. Palveluverkkotyön tukena on hyödynnetty STM:n asettaman kansallisen työryhmän sairaala- ja päivystyspalveluita, HUS-yhtymässä vuoden 2023 aikana tehtyä palveluverkkoanalyysiä ja leikkaustoimintojen suunnittelua sekä vuonna 2022 tehtyä kiinteistöjen ja toimitilojen pitkän aikavälin suunnitelmaa.

HUS-yhtymän palveluverkoston kehittäminen toimitiloissa

HUS-yhtymän yhtymähallitus käsitteli kokouksessaan 4.3.2024 HUS-yhtymän palveluverkoston kehittämis ehdotuksia; § 26 Talousarviokehityksen valmistelu ja HUSin palveluverkoston kehittäminen. Yhtymähallituksen toinen varsinainen käsittely palveluverkoston kehittämis ehdotuksista pidettiin 25.3.2024; § 37 Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö. HUS-yhtymän palveluverkkosuunnitelman käsittely on jatkunut yhtymähallituksen iltakoulussa 25.4.2024. Päätös HUS-yhtymän palveluverkosta tehtiin 6.5.2024 yhtymähallituksen kokouksessa.

Yhtymähallitus käsitteli kokouksessaan 17.6.2024 § 79 viittä oikaisuvaatimusta, jotka koskivat yhtymähallituksen päätöstä 6.5.2024 § 49. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös käsitteli talouden sopeuttamista ja palveluverkkotyötä. Yhtymähallitus päätti 17.6.2024 § 79 muun muassa hyväksyä kaksi viidestä oikaisuvaatimuksesta sekä todeta, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä rasittaa esteellisyyteen perustuva menettelyvirhe ja poistaa menettelyvirheen perusteella virheellisen päätöksensä 6.5.2024 § 49 'Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö'. Samassa kokouksessa 17.6.2024 yhtymähallitus käsitteli talouden sopeuttamisohjelmaa ja palveluverkkotyötä koskevan asian uuden valmistelun perusteella ja teki asiassa päätöksen. Yhtymähallitus käsitteli 19.8.2024 kuutta oikaisuvaatimusta, jotka koskivat yhtymähallituksen 17.6.2024 tekemää päätöstä otsikolla 'Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö'. Yhtymähallitus päätti tuolloin hylätä kaikki kuusi oikaisuvaatimusta. Neljä muutoksenhakijoista, eli Hangon kaupunki, Inkoon kunta, Lohjan kaupunki ja Siuntion kunta, ovat kukin tehneet aluevalituksen yhtymähallituksen ensin mainitusta päätöksestä hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on pyytänyt valituksista yhtymähallituksen lausuntoa 9.12.2024 mennessä.

HUS-yhtymän yhtymähallituksessa käsitelty 2.12.2024 ”163 § Lausuntojen antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle palveluverkkoa koskevassa asiassa” ja pöytäkirjassa todetaan seuraavaa: Kuten oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen perusteluissa todetaan, eivät alueen kunnat ja kaupungit ole palveluverkkopäätöksissä asianosaisen asemassa. Tämä on todettu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkopäätöstä koskevassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden 3.5.2024 antamassa päätöksessä 1055/2024. Päätöksessä todetaan, että palveluverkkopäätös on luonteeltaan yleinen, eikä kohdistu suoraan mihinkään kuntaan. Päätös ei tällöin koske minkään yksittäisen kunnan etua, oikeutta tai velvollisuutta siten, että kuntia tulisi pitää asiassa asianosaisina. Edellä mainittu koskee myös sellaisia kuntia, joiden alueelta mahdollisesti lakkautetaan terveysasema tai jonka alueelle perustetaan laajan palvelun sote-asema, kuten myös sellaisia kuntia, joille aiheutuu tosiasiallisia taloudellisia vaikutuksia kunnan omistaman sote-kiinteistön käyttötarpeen vähetessä. HUS-yhtymän palveluverkkopäätöksissä ei ole tällaisista tilanteista edes kysymys, koska kyseisellä päätöksellä ei perusteta tai lakkauteta sairaalaysiköitä, eivätkä kunnat omista kyseisiä kiinteistöjä. HUS-yhtymällä ei näin ole ollut velvollisuutta kuulla kuntia HL 34 §:n mukaisesti tai pyytää niiltä lausuntoja.

Raaseporin ja Lohjan sairaalaan toiminnan muutokset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja HUS-yhtymä ovat tehneet tiivistä yhteistyötä kehittäessään Raaseporin sairaalaan kokonaisuuden toimintaa. Kehittämistyötä on tehty kotisairaalan ja liikkuvan sairaalan (LiiSan), päivystyksen, osaston sekä tukipalveluiden osalta. Kehittämisen ensimmäisessä vaiheessa kotisairaalapalvelut siirtyivät HUS-yhtymältä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2024. Osaston, päivystyksen ja tukipalveluiden osalta liikkeenluovutus HUS-yhtymältä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle tapahtuu suunnitellusti 1.1.2025. Päätökset liikkeenluovutuksista on tehty HUS-yhtymän yhtymähallituksessa 19.8.2024 ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksessa 26.8.2024. Vuodeosaston ja päivystyksen toimintojen muutokset aloitettiin jo syksyn aikana ja Raaseporin ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys muuttui laajan aukiolon akuuttivastaanotoksi 2.9.2024. Vuodeosastoa ja kiirevastaanottoa koskevat muutokset ovat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen verkoston linjausten mukaiset, jotka on hyväksytty 11.6.2024 aluevaltuuston kokouksessa. Osana Raaseporin sairaalan kehittämiskokonaisuutta HUS-yhtymä on esitellyt Raaseporin sairaalan kokonaisuuden ohjausryhmässä erikoissairaanhoidon poliklinikan toiminnan nykytilaa ja alustavia suunnitelmia.

Hallitusohjelmassa on sovittu rahoitus vuosille 2024–2027 verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseksi Porvoon ja Raaseporin sairaalan ympärille. Osaamiskeskittymä-hankkeen tavoitteena on tukea, kehittää ja turvata kielellisten oikeuksien toteutuminen sosiaali- ja terveyspalveluissa, sekä turvata perus- ja erikoissairaanhoidon yhteistyö molemmilla

kansalliskielillä. Ruotsinkielisiä etäpalveluja kehitetään ja laajennetaan tällä hetkellä ikääntyneiden palveluissa; tavoitteena on tarjota etäkotihoitoa, -kuntoutusta ja -päivätoimintaa Raaseporista käsin koko hyvinvointialueelle.

Lohjan sairaalan osalta palveluverkon kehittämiseen liittyvää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ei juurikaan ole tehty. HUS- yhtymän suunnitelmat on esitelty palvelujen verkoston kehittämisen suunnitelmassa HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän tulee jatkossa kehittää ennakollisesti aktiivisempaa yhteistyötä palveluverkkomuutoksissa.

HUS-yhtymä on päivittämässä psykiatrian tiekarttaa, missä käsitellään psykiatrian erikoissairaanhoidon palveluiden kokonaisuutta (mm. avohoito, osastohoito, ruotsinkieliset palvelut). HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouksessa 4.3.2024 esityslistan selostusosassa todetaan, että psykiatrian tiekartta tullaan päivittämään yhdessä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa. HUS-yhtymä on pyytänyt kommentteja ja järjestänyt tapaamisia psykiatrian tiekarttaan liittyen keväällä 2024 ja työ jatkuu keväällä 2025.

Yhteenveto

Merkittävien uudistusten valmistelussa, kuten palveluverkon kehittäminen, tarvitaan tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän välillä. Yhteisessä valmistelussa on huomioitava, että erikoissairaanhoidon kulujen kasvun ei tulisi ylittää perusterveydenhuollon kulujen kasvua. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian mukaisesti kustannusten kasvun hillitseminen edellyttää toiminnan painopisteen siirtämistä kohti vahvoja perustason palveluja ja ennaltaehkäisevää työtä. Asukkaiden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista työstää hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän palveluverkkotyötä yhteistyössä. Vaikutukset esimerkiksi yksilön kielellisten oikeuksien toteutumiseen tulisi myös ottaa huomioon kehittämisen osalta, sillä ruotsinkielisten osuus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on huomattava. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lakisääteisenä tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystalouden kehittämistä koko maassa.

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän yhteistyötä on tärkeää jatkaa edelleen niin Raaseporin ja Lohjan sairaalan kehittämisessä kuin muissakin yhteisissä kehittämishankkeissa. Uudenmaan erillisratkaisun myötä HUS-järjestämissopimuksessa on sovittu hyvät rakenteet hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteistyölle. Ylimmän johdon yhteistyötä varten on perustettu taloutta ja toimintaa ohjaava johdon yhteistyökokous. HUS-yhtymän hallintosäännössä on päätetty, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. Hallintosäännössä varmistetaan, että HUS-yhtymän hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä sekä johtamisessa tulee noudattaa hallintosäännön

määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty tai perussopimuksessa toisin määrätty.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavat Uudellamaalla ensisijaisesti Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki. HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa niistä erikoissairaanhoidon toiminnoista, joista laissa erikseen säädetään tai joista sovitaan järjestämissopimuksessa (HUS-järjestämissopimus). Erikoissairaanhoidon toiminnot ovat pääsääntöisesti HUS-yhtymän järjestämisvastuulla. Järjestämisvastuullinen vastaa muun muassa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä sekä tuottamistavan valinnasta.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Cederlöf, Ekholm ja Braskén sekä 13 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Erikoissairaanhoidon turvaaminen lähipalveluna.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhteenvedon erikoissairaanhoidon palveluista, joita Lohjan ja Raaseporin sairaalan tulisi tarjota toimivien lähipalvelujen toteutumiseksi.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4210/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 12

§ 12

**Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 22 muun
valtuustoaloitteeseen hyvinvointialueen pidettävä kiinni hoitotakuusta**Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Hyvinvointialueen aluevaltuusto on palvelustrategiassa asettanut kiireettömään hoitoon pääsyn tavoitteiksi 14 vuorokautta terveysasemilla ja 3 kuukautta suun terveydenhuollossa. Hoitotakuulainsäädännön muutoksista huolimatta palvelualueella tavoitellaan edelleen palvelustrategian mukaista hoidon saatavuutta. Hoitoon pääsyn viivästyminen lisää hoidon tarvetta ja hoidon vaatavuutta. Oikea-aikainen hoitoon pääsy ehkäisee sairauksien pahenemista ja pitkittymistä sekä vähentää päivystyskäyntien tai erikoissairaanhoidon tarvetta.

Hoitoon pääsy ei ole vielä kaikilla terveysasemilla ja hammashoitoloissa palvelustrategian tavoitteen mukaisella tasolla. Sekä terveysasemilla että suun terveydenhuollossa hoitoon pääsyä, jatkuvuutta ja laatua parannetaan useilla toimenpiteillä. Etelä-Espoon alueella uusi Niittykummun hammashoitola parantaa hoidon saatavuutta. Saatavuutta ja laatua parannetaan myös muun muassa terveysasemien muutosohjelmassa tehtävällä kehityksellä.

Yhteisten sosiaali- ja terveystalveluiden palvelualue on jatkossakin sitoutunut palvelustrategian mukaisiin hoitoon pääsyn tavoitteisiin. Tavoitteen saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi tehdään jatkuvasti

toimenpiteitä.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 10 Valtuutettu Marttilan valtuustoaloite: Hyvinvointialueen pidettävä kiinni hoitotakuusta / Ledamot Marttilas fullmäktigemotion: Vålfärdsområdet bör hålla fast vid vårdgarantin

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Aloitteen tekijä, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 20

§ 20

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Hyvinvointialueen aluevaltuusto on palvelustrategiassa asettanut kiireettömään hoitoon pääsyn tavoitteiksi 14 vuorokautta terveysasemilla ja 3 kuukautta suun terveydenhuollossa. Hoitotakuulainsäädännön muutoksista huolimatta palvelualueella tavoitellaan edelleen palvelustrategian mukaista hoidon saatavuutta. Hoitoon pääsyn viivästyminen lisää hoidon tarvetta ja hoidon vaativuutta. Oikea-aikainen hoitoon pääsy ehkäisee sairauksien pahenemista ja pitkittymistä sekä vähentää päivystyskäyntien tai erikoissairaanhoidon tarvetta.

Hoitoon pääsy ei ole vielä kaikilla terveysasemilla ja hammashoitoloissa palvelustrategian tavoitteen mukaisella tasolla. Sekä terveysasemilla että suun terveydenhuollossa hoitoon pääsyä, jatkuvuutta ja laatua parannetaan useilla toimenpiteillä. Etelä-Espoon alueella uusi Niittykummun hammashoitola parantaa hoidon saatavuutta. Saatavuutta ja laatua parannetaan myös muun muassa terveysasemien muutosohjelmassa tehtävällä kehityksellä.

Yhteisten sosiaali- ja terveystalveluiden palvelualue on jatkossakin sitoutunut palvelustrategian mukaisiin hoitoon pääsyn tavoitteisiin. Tavoitteen saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi tehdään jatkuvasti toimenpiteitä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Marttila ja 22 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa kiinni pitämisestä. Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

78/136

Aluehallitus

§ 20

03.02.2025

Aluevaltuusto

§ 12

25.02.2025

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4211/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 13

§ 13

Vastauksen antaminen Vihreiden valtuustoryhmän ja 12 muun valtuustoaloitteeseen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kuutta toimenpidettä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

1. Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen vahvistamisesta kaikilla hyvinvointialueen terveydenhuollon tasoilla

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (jäljempänä THL) on julkaissut suosituksia lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vahvistamiseksi ja hyvinvointialueilla ja kunnissa (1). Suositusten mukaan hyvinvointialueilla tulee olla pysyvät lähisuhdeväkivaltakoordinaattorit, väkivallan ehkäisyn poikkihallinnollinen yhteistyö tulee sitoa hyvinvointialueiden rakenteisiin ja väkivallan eri osapuolille ja erityisryhmille tulee varmistaa yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut. Lisäksi lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämisestä ja koordinaattiorakenteista tulee suositusten mukaan säätää lailla.

Hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana järjestetty henkilöstölle täydennyskoulutusta lähisuhdeväkivallasta yhteistyössä hyvinvointialueen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatilan, turvakoti Pellaksen ja Lyömätön Linja Espoossa ry:n kanssa. Lisäksi Omatilan henkilöstö on kouluttanut lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta ja puheeksi otosta henkilöstöä aikuisten sosiaalipalveluista, lastensuojelun vastaanottoperhetoiminnasta, sijaishuollon perhetyöstä sekä

perheoikeudellisista palveluista. Tämä koulutus toteutetaan jatkossa vuosittain osana työntekijöiden perehdytystä ja täydennyskoulutusta.

Koulutusta olisi hyvä järjestää nykyistä laaja-alaisemmin koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle, mutta aikuisten sosiaalipalveluiden tämänhetkiset voimavarat eivät mahdollista sitä.

2. Moniammatillisen yhteistyön vahvistamisesta

Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön moniammatillisen yhteistyön edellytysten vahvistamiseksi hyvinvointialueella nimetään monialainen ohjausryhmä kevään 2025 aikana. Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatila toimii vastuutahona.

3. Turvakotien ja kriisiavun resursoinnista ja saavutettavuudesta

Turvakotipalveluiden järjestämisestä, palveluverkoston koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa THL. THL:n vuosille 2024–2027 asetetun kehittämisohjelman tavoitteena on varmistaa, että lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokevat saavat korkeatasoista ja tasalaatuista suojaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii Espoossa turvakoti Pellas ja Raaseporissa ruotsinkielinen turvakoti Villa Familia. Näiden lisäksi Omatilalla on neljä turva-asuntoa. Turvakotipalvelut ovat hyvinvointialueella hyvin saavutettavissa, joskin eri väestöryhmille kohdennettujen palveluiden saatavuutta tulee parantaa.

4. Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisevän työn integroinnista kouluihin ja nuorten palveluihin

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä siihen liittyvä opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältävät tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka edistävät lasten ja nuorten arjen turvallisuutta laaja-alaisesti. Suunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä sosiaalipalveluiden, opiskeluhuollon ja kuntien kanssa. Opiskeluhuollon alueellinen työryhmä toteuttaa suunnitelman mukaista hyvinvointityötä alueen oppilaitoksissa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen on yksi suunnitelman päätavoitteista, ja se sisältää vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisen. Opiskeluhuolto edistää osaltaan arjen turvallisuutta oppilaitoksissa, ja monialainen kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö tukee työtä.

Hyvinvointialueella toimivat järjestöt tarjoavat palveluita, joiden tavoitteena on puuttua nuorten väkivallalla tai rikoksella oireiluun. Alueellisen ankkuritoiminnat tuloksista on hyviä kokemuksia, ja ankkuritoiminta on ollut esillä muun muassa hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja HUSin välisissä alueellisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluissa marraskuussa 2024.

5. Tiedotuskampanjoista ja väkivallan ehkäisyohjelmista

Omatila on osallistunut valtakunnallisiin tapahtumiin ja toteuttanut tiedotuskampanjoita järjestöjen kanssa. Laajemmat tiedotuskampanjat koko hyvinvointialueella ovat keväällä 2025 perustettavan monialaisen ohjausryhmän työstä. Omatilan toimintamallin mukaisen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön laajentaminen koko hyvinvointialueelle edellyttää Omatilan voimavarojen lisäämistä.

Hyvinvointialueella toteutettiin vuonna 2024 selvitys ehkäisevän väkivaltatyön järjestötoimijoista, jonka tuloksia parhaillaan jalkautetaan palveluihin osaksi saumattomia arjen turvallisuuden palveluketjuja.

Arjen turvallisuutta edistäviä järjestöjen tuottamia palveluita esitellään jatkossa hyvinvointialueen hyvinvointipalvelualustalla. Tämä parantaa asukkaiden ja ammattilaisten tietoisuutta järjestöjen palveluista. Asukkaat voivat hakea itselleen tai läheiselleen sopivia hyvinvointipalveluja, ja vastaavasti ammattilaiset niin hyvinvointialueella, kunnissa kuin järjestöissä voivat ohjata asukkaita sopivien palveluiden piiriin.

6. Tuen tarjoamisesta väkivallan tekijöille

Hyvinvointialue tukee järjestö- ja kumppanuusavustuksella Lyömätön Linja Espoossa ry:n toimintaa. Palvelu on tarkoitettu Länsi-Uudenmaan alueella asuville miehille, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheessään tai muissa läheisissä suhteissaan. Espolaiset naiset, jotka ovat käyttäneet väkivaltaa, saavat palveluita Omatilasta.

Skene ry toteuttaa alueellista nuoriin kohdentuvaa ehkäisevää väkivaltatyötä, jossa tavoitteena on puuttua aktiivisesti väkivallalla tai rikoksella oireilevan nuoren toimintaan ja tukea nuorta. Hyvinvointialue tukee toimintaa kumppanuusavustuksella.

Viite:

(1) Niklander, Elisa & Krogell, Jenni (2024): Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteita tulee vahvistaa: suosituksia nykytilan korjaamiseksi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL 2024. Saatavana verkossa: <https://www.julkari.fi/handle/10024/148902> (haettu 10.1.2025).

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Partanen esitti seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Seppälä kannatti:

"Aluevaltuusto toivoo, että selvitetään tarvittavien lisäresurssien määrä, jotta koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle voitaisiin toteuttaa koulutuksia lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta, puheeksi otosta ja

eteenpäin ohjaamisesta avun piiriin. Selvityksen tulos tuodaan aluevaltuustoryhmien tiedoksi ennen talousarvioneuvotteluja syksyllä 2025.”

Käsittelyn aikana valtuutettu Partanen esitti seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Seppälä kannatti:

”Aluevaltuusto toivoo, että selvitetään tarvittavien lisäresurssien määrä, jotta Omatilan toimintamallin mukaisen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön laajentaminen koko hyvinvointialueelle olisi mahdollista. Selvityksen tulos tuodaan aluevaltuustoryhmien tiedoksi ennen talousarvioneuvotteluja syksyllä 2025.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Partasen ensimmäinen toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat toivomuksen hyväksymistä, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka eivät kannattaneet toivomuksen hyväksymistä, tuli äänestää ”EI”.

Suoritettussa äänestyksessä toivomuksen hyväksyminen sai 69 JAA-ääntä ja toivomuksen hylkääminen 6 EI-ääntä. Lisäksi annettiin kolme tyhjää ääntä.

JAA-äänen antoivat puheenjohtaja Limnell, 1.varapuheenjohtaja Hyrkkö, 2. varapuheenjohtaja Vuornos ja 3. varapuheenjohtaja Katainen sekä valtuutetut Aavaparta, Aintila, Aitamurto, Aittakumpu, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Ekholm, Elo, Felipe, Frantsi-Lankia, Haapaniemi, Hakulinen, Hiila, Hiilamo, Hietanen-Tanskanen, Hukari, af Hällström, Jaatinen, Järvenpää, Karimäki, Karjalainen, Kerola, Knaapi, Kokko, Koponen, Kurri, Laakso, Marttila, Mollgren, Nummelin, Paakkunainen, Partanen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Rehn-Kivi, Räf, Saari, Sahliluoma, Salovaara, Seppälä, Sistonen, Skaffari, von Smitten, Stenvall, Uotila, Uusitalo, Vehmanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström sekä varavaltuutetut Aaltola, Akinyemi, Dookie, Hakulinen, Harinen, Hertzberg, Kerola, Laakso, Laaksonen, Sundström ja Walls.

EI-äänen antoivat valtuutetut Ampuja, Grönroos, Juvonen, Kajava Laitinen ja Valle.

Tyhjää äänestivät valtuutetut Leivo, Mönttinen ja Thure-Toivanen.

Koska toivomuksen hyväksyminen oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi toivomuksen.

Seuraavaksi puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Partasen toinen toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska

kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi valtuutettu Partasen toivomuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Lisäksi aluevaltuusto päätti osoittaa aluehallitukselle seuraavat toivomukset hallintosäännön 25 § mukaisesti:

"Aluevaltuusto toivoo, että selvitetään tarvittavien lisäresurssien määrä, jotta Omatilan toimintamallin mukaisen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön laajentaminen koko hyvinvointialueelle olisi mahdollista. Selvityksen tulos tuodaan aluevaltuustoryhmien tiedoksi ennen talousarvioneuvotteluja syksyllä 2025." ja

"Aluevaltuusto toivoo, että selvitetään tarvittavien lisäresurssien määrä, jotta koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle voitaisiin toteuttaa koulutuksia lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta, puheeksi otosta ja eteenpäin ohjaamisesta avun piiriin. Selvityksen tulos tuodaan aluevaltuustoryhmien tiedoksi ennen talousarvioneuvotteluja syksyllä 2025."

Selostus

Liitteet

- 11 Vihreiden valtuustoryhmän aloite: Lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella / Fullmäktigemotion av de Grönas fullmäktigegrupp: Förebygga våld i nära relationer och stödja offren inom Västra Nylands välfärdsområde

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Vihreiden valtuustoryhmän puheenjohtaja, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 21

§ 21

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kuutta toimenpidettä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

1. Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen vahvistamisesta kaikilla hyvinvointialueen terveydenhuollon tasoilla

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (jäljempänä THL) on julkaissut suosituksia lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vahvistamiseksi ja hyvinvointialueilla ja kunnissa (1). Suositusten mukaan hyvinvointialueilla tulee olla pysyvät lähisuhdeväkivaltakoordinaattorit, väkivallan ehkäisyn poikkihallinnollinen yhteistyö tulee sitoa hyvinvointialueiden rakenteisiin ja väkivallan eri osapuolille ja erityisryhmille tulee varmistaa yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut. Lisäksi lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämisestä ja koordinaattiorakenteista tulee suositusten mukaan säätää lailla.

Hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana järjestetty henkilöstölle täydennyskoulutusta lähisuhdeväkivallasta yhteistyössä hyvinvointialueen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatilan, turvakoti Pellaksen ja Lyömätön Linja Espoossa ry:n kanssa. Lisäksi Omatilan henkilöstö on kouluttanut lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta ja puheeksi otosta henkilöstöä aikuisten sosiaalipalveluista, lastensuojelun vastaanottoperhetoiminnasta, sijaishuollon perhetyöstä sekä perheoikeudellisista palveluista. Tämä koulutus toteutetaan jatkossa vuosittain osana työntekijöiden perehdytystä ja täydennyskoulutusta.

Koulutusta olisi hyvä järjestää nykyistä laaja-alaisemmin koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle, mutta aikuisten sosiaalipalveluiden tämänhetkiset voimavarat eivät mahdollista sitä.

2. Moniammatillisen yhteistyön vahvistamisesta

Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön moniammatillisen yhteistyön edellytysten vahvistamiseksi hyvinvointialueella nimetään monialainen ohjausryhmä kevään 2025 aikana. Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatila toimii vastuutahona.

3. Turvakotien ja kriisiavun resursoinnista ja saavutettavuudesta

Turvakotipalveluiden järjestämisestä, palveluverkoston koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa THL. THL:n vuosille 2024–2027 asetetun

kehittämishojelman tavoitteena on varmistaa, että lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokevat saavat korkeatasoista ja tasalaatuista suojaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii Espoossa turvakoti Pellas ja Raaseporissa ruotsinkielinen turvakoti Villa Familia. Näiden lisäksi Omatilalla on neljä turva-asuntoa. Turvakotipalvelut ovat hyvinvointialueella hyvin saavutettavissa, joskin eri väestöryhmille kohdennettujen palveluiden saatavuutta tulee parantaa.

4. Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisevän työn integroinnista kouluihin ja nuorten palveluihin

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä siihen liittyvä opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältävät tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka edistävät lasten ja nuorten arjen turvallisuutta laaja-alaisesti. Suunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä sosiaalipalveluiden, opiskeluhuollon ja kuntien kanssa. Opiskeluhuollon alueellinen työryhmä toteuttaa suunnitelman mukaista hyvinvointityötä alueen oppilaitoksissa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen on yksi suunnitelman päätavoitteista, ja se sisältää vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisen. Opiskeluhoolto edistää osaltaan arjen turvallisuutta oppilaitoksissa, ja monialainen kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö tukee työtä.

Hyvinvointialueella toimivat järjestöt tarjoavat palveluita, joiden tavoitteena on puuttua nuorten väkivallalla tai rikoksella oireiluun. Alueellisen ankkuritoiminnat tuloksista on hyviä kokemuksia, ja ankkuritoiminta on ollut esillä muun muassa hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja HUSin välisissä alueellisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluissa marraskuussa 2024.

5. Tiedotuskampanjoista ja väkivallan ehkäisyohjelmista

Omatila on osallistunut valtakunnallisiin tapahtumiin ja toteuttanut tiedotuskampanjoita järjestöjen kanssa. Laajemmat tiedotuskampanjat koko hyvinvointialueella ovat keväällä 2025 perustettavan monialaisen ohjausryhmän työlliställä. Omatilan toimintamallin mukaisen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön laajentaminen koko hyvinvointialueelle edellyttää Omatilan voimavarojen lisäämistä.

Hyvinvointialueella toteutettiin vuonna 2024 selvitys ehkäisevän väkivaltatyön järjestötoimijoista, jonka tuloksia parhaillaan jalkautetaan palveluihin osaksi saumattomia arjen turvallisuuden palveluketjuja.

Arjen turvallisuutta edistäviä järjestöjen tuottamia palveluita esitellään jatkossa hyvinvointialueen hyvinvointipalvelualustalla. Tämä parantaa asukkaiden ja ammattilaisten tietoisuutta järjestöjen palveluista. Asukkaat voivat hakea itselleen tai läheiselleen sopivia hyvinvointipalveluja, ja vastaavasti ammattilaiset niin hyvinvointialueella, kunnissa kuin järjestöissä voivat ohjata asukkaita sopivien palveluiden piiriin.

6. Tuen tarjoamisesta väkivallan tekijöille

Hyvinvointialue tukee järjestö- ja kumppanuusavustuksella Lyömätön Linja Espoossa ry:n toimintaa. Palvelu on tarkoitettu Länsi-Uudenmaan alueella asuville miehille, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheessään tai muissa läheisissä suhteissaan. Espoolaiset naiset, jotka ovat käyttäneet väkivaltaa, saavat palveluita Omatilasta.

Skene ry toteuttaa alueellista nuoriin kohdentuvaa ehkäisevää väkivaltatyötä, jossa tavoitteena on puuttua aktiivisesti väkivallalla tai rikoksella oireilevan nuoren toimintaan ja tukea nuorta. Hyvinvointialue tukee toimintaa kumppanuusavustuksella.

Viite:

(1) Niklander, Elisa & Krogell, Jenni (2024): Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteita tulee vahvistaa: suosituksia nykytilan korjaamiseksi. Terveystieteiden tutkimuskeskus THL 2024. Saatavana verkossa: <https://www.julkari.fi/handle/10024/148902> (haettu 10.1.2025).

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vihreiden valtuustoryhmä ja 12 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kuutta toimenpidettä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

87/136

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 21
§ 13

03.02.2025
25.02.2025

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4212/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 14

§ 14

**Vastauksen antaminen valtuutettu Vuornoksen ja 39 muun
valtuustoaloitteeseen C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta
vuoteen 2027 mennessä**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Vuosina 2020–2024 Länsi-Uudellamaalla ilmoitettiin keskimäärin 75:stä hepatiitti C -tartunnasta vuosittain. Taudin ilmaantuvuus on vähentynyt Länsi-Uudellamaalla vuosituhannen vaihteesta, jolloin tartuntoja ilmoitettiin jopa 164 vuodessa.

Espoon kaupunki aloitti hepatiitti C:n hoidon perusterveydenhuollossa 2019 ja laajensi sen pian kaikille kaupungin terveysasemille. Hepatiitti C:tä hoidetaan myös Raaseporissa, Lohjalla ja Kirkkonummella sekä alueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden avopalveluissa. Myös päihteidenkäyttäjien asumisyksiköissä on tehty kertaluonteisia hepatiitti C:n hoitokampanjoita. Niiden vaikuttavuus on kuitenkin jäänyt odotettua heikommaksi. Suurin haaste hepatiitti C:n eliminoimisessa on tautia sairastavien ja kantavien potilaiden tavoittaminen ja sitoutuminen hoitoon.

Hepatiitti C:n eliminoiminen kokonaan vaatisi merkittäviä panostuksia taudin hoitoon. Mikäli kaikki tartuntatautirekisteriin vuosina 1995–2024 ilmoitetut hepatiitti C -potilaat hoidettaisiin olettaen, että noin kaksi kolmasosaa heistä olisi yhä viruksen kantajia, pelkkien lääkkeiden

kustannukset olisivat useita miljoonia euroja. Lääkekustannusten lisäksi ammattilaisten työpanos ja laboratoriokokeet aiheuttavat kustannuksia.

Potilaiden saaminen tehokkaasti hoitoon voi vaatia myös muita panostuksia. Esimerkiksi terveysneuvontapisteille vietävä pika-PCR-laitteisto voisi madaltaa testaamisen kynnystä, mutta laitteiden hankinta- tai vuokrauskulut sekä vuotuiset huolto- ja materiaalikulut on toistaiseksi katsottu liian korkeiksi, jotta hyvinvointialue voisi omaksua toimintatavan laajaan käyttöön ilman lisärahoitusta.

Hyvinvointialueen tavoitteena on vuonna 2025 yhä laajentaa hepatiitti C:n hoidon kattavuutta perustasolla ja yhtenäistää toimintatapoja. Hyvinvointialue on myös tehnyt THL:lle aloitteen luoda yhteistyökanava, jossa toimivaksi havaittuja käytäntöjä hepatiitti C:n hoidossa voitaisiin jakaa hyvinvointialueiden välillä. Alustavasti yhteistyökokousta on suunniteltu keväälle 2025.

Hepatiitti C:n hoidon matalalla roikkuvat hedelmät on pian poimittu. Taudin todellinen eliminoiminen vaatisi, että tutkimuksiin ja hoitoon hakeutuminen tehtäisiin äärimmäisen helpoksi ja houkuttelevaksi myös elämänhallinnaltaan kaikkein huonoimmassa tilanteessa oleville pistoshuumeiden käyttäjille kaikkialla, missä he liikkuvat ja asioivat. Tällaisen hoitojärjestelmän luomisen kustannukset kasvaisivat huomattaviksi.

Hyvinvointialue jää vielä odottamaan lisätietoja hallitusohjelmassa mainitusta hepatiitti C:n eliminoimiseen suunnatusta valtakunnallisesta määrärahasta sekä syksyille 2024 luvatussa kansallisesta hiv- ja hepatiittistrategian päivityksestä.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 12 Valtuutettu Vuornoksen valtuustoaloite: C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä / Fullmäktigeledamot Vuornos motion: Eliminera hepatit C från välfärdsområdet fram till 2027

Oheismateriaali

**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Aloitteen tekijä, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 22

§ 22

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Vuosina 2020–2024 Länsi-Uudellamaalla ilmoitettiin keskimäärin 75:stä hepatiitti C -tartunnasta vuosittain. Taudin ilmaantuvuus on vähentynyt Länsi-Uudellamaalla vuosituhannen vaihteesta, jolloin tartuntoja ilmoitettiin jopa 164 vuodessa.

Espoon kaupunki aloitti hepatiitti C:n hoidon perusterveydenhuollossa 2019 ja laajensi sen pian kaikille kaupungin terveysasemille. Hepatiitti C:tä hoidetaan myös Raaseporissa, Lohjalla ja Kirkkonummella sekä alueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden avopalveluissa. Myös päihteidenkäyttäjien asumisyksiköissä on tehty kertaluonteisia hepatiitti C:n hoitokampanjoita. Niiden vaikuttavuus on kuitenkin jäänyt odotettua heikommaksi. Suurin haaste hepatiitti C:n eliminoimisessa on tautia sairastavien ja kantavien potilaiden tavoittaminen ja sitoutuminen hoitoon.

Hepatiitti C:n eliminoiminen kokonaan vaatisi merkittäviä panostuksia taudin hoitoon. Mikäli kaikki tartuntatautirekisteriin vuosina 1995–2024 ilmoitetut hepatiitti C -potilaat hoidettaisiin olettaen, että noin kaksi kolmasosaa heistä olisi yhä viruksen kantajia, pelkkien lääkkeiden

kustannukset olisivat useita miljoonia euroja. Lääkekustannusten lisäksi ammattilaisten työpanos ja laboratoriokokeet aiheuttavat kustannuksia.

Potilaiden saaminen tehokkaasti hoitoon voi vaatia myös muita panostuksia. Esimerkiksi terveysneuvontapisteille vietävä pika-PCR-laitteisto voisi madaltaa testaamisen kynnystä, mutta laitteiden hankinta- tai vuokrauskulut sekä vuotuiset huolto- ja materiaalikulut on toistaiseksi katsottu liian korkeiksi, jotta hyvinvointialue voisi omaksua toimintatavan laajaan käyttöön ilman lisärahoitusta.

Hyvinvointialueen tavoitteena on vuonna 2025 yhä laajentaa hepatiitti C:n hoidon kattavuutta perustasolla ja yhtenäistää toimintatapoja. Hyvinvointialue on myös tehnyt THL:lle aloitteen luoda yhteistyökanava, jossa toimivaksi havaittuja käytäntöjä hepatiitti C:n hoidossa voitaisiin jakaa hyvinvointialueiden välillä. Alustavasti yhteistyökokousta on suunniteltu keväälle 2025.

Hepatiitti C:n hoidon matalalla roikkuvat hedelmät on pian poimittu. Taudin todellinen eliminoiminen vaatisi, että tutkimuksiin ja hoitoon hakeutuminen tehtäisiin äärimmäisen helpoksi ja houkuttelevaksi myös elämänhallinnaltaan kaikkein huonoimmassa tilanteessa oleville pistoshuumeiden käyttäjille kaikkialla, missä he liikkuvat ja asioivat. Tällaisen hoitojärjestelmän luomisen kustannukset kasvaisivat huomattaviksi.

Hyvinvointialue jää vielä odottamaan lisätietoja hallitusohjelmassa mainitusta hepatiitti C:n eliminoimiseen suunnatusta valtakunnallisesta määrärahasta sekä syksyille 2024 luvatussa kansallisesta hiv- ja hepatiittistrategian päivityksestä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Vuornos ja 39 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen c-hepatiitin eliminoimiseksi hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin

torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4213/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 15

§ 15

**Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 22 muun
valtuustoaloitteeseen Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten
moninaisiin tuen tarpeisiin**Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahlström Mari**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kanta aloitteessa esitettyihin
seikkoihin

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen näkökulmasta katsottuna on tärkeää, että koulun kaikilla aikuisilla on keskeinen rooli oppilaiden tukemisessa. Koulun aikuiset kohtaavat oppilaat koulun arjessa joka päivä ja heillä on näkymä oppilaiden hyvinvointiin ja hyvinvoinnin riskitekijöihin.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa työskentelee neljä opiskeluhoollon ammattilaisryhmää: terveydenhoitajat, psykologit, kuraattorit ja lääkärit. He tukevat ja auttavat oppilaita myös aloitteessa mainituissa tilanteissa tehden myös ehkäisevää työtä. On tärkeää, että nämä palvelut ovat oppilaiden ja opiskelijoiden saatavilla, uusia ammattilaisia ei ole perusteltua tuoda kouluihin.

Lisäksi lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen muut työntekijät auttavat myös koulujen oppilaita joko verkostomaisesti työskennellen oppilas- ja opiskelijahuollon rinnalla tai tukien itsenäisesti oppilasta tai hänen perhettään. On tärkeää, että eri työntekijät tekevät kiinteästi moniammatillista työtä opiskelijoiden auttamiseksi. Tätä vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella hyödyntäen esimerkiksi systeemistä työtettä. Konsultaattiorakenteita opiskeluhoollon ja mielenterveyspalvelujen välillä vahvistetaan osana lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden hoidon porrastusta. Tavoitteena on varmistaa, että mielenterveyspalvelujen asiantuntemus on hyödynnettävissä osana opiskeluhoollon verkostoa aina kun sitä tarvitaan. Myös muut ammattilaiset

voivat tarpeen ja tilanteen mukaan tehdä osittain työtään kouluilla. On riskinä, että psykiatrisen sairaanhoitajan mukaantulo varhaisessa vaiheessa lisää normaaliin nuoruusiän kehitykseen liittyvän oireilun medikalisaatiota.

On ensiarvoisen tärkeää, että opiskeluhuollossa oppilaan tilanne arvioidaan aina kokonaisvaltaisesti ja huomioidaan sekä normaaliin murrosiän kehitykseen, hyvinvointiin vaikuttavien terveystottumusten, sekä mahdolliset oppimisen haasteet ja niihin tarjottavien tukitoimien riittävyys ajankohtaisen mielialaoireilun taustalla. Mikäli arvion perusteella todetaan psykiatrisen erityisosaamisen tarvetta, tehdään tarvittavaa yhteistyötä mielenterveyspalveluissa työskentelevien kanssa, mukaan lukien psykiatriset sairaanhoitajat. Yhteisesti sovitut prosessit ja konsultaatiotuki varmistavat, että oppilas saa haasteisiinsa oikeanlaista tukea. Yhteistyömallia pilotoidaan alkuvuodesta 2025 alkaen hyvinvointialueella.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella kehitetään myös hankkeiden myötä toimintamalleja moniammatillisen tuen ja varhaisen tuen vahvistamiseksi sekä väkivallalla oireilevien oppilaiden tukemiseksi. Nuorisorikollisuuden torjuntaan on tälläkin hetkellä oma hankkeensa hyvinvointialueella. Hankkeessa on yhtymäkohtia muun muassa yhdyspintatyöhön ja systeemisen työotteen juurruttamisen projektiin. Uutena avauksena on käynnistetty yhteisövaikuttavuuteen perustuvaa kehittämistä, jossa keskeisenä ajatuksena on koota alueen paikalliset toimijat yhteen, etsiä ratkaisuja haastaviin ilmiöihin ja löytää yhteisiä ratkaisuja myös yksittäisten lasten pulmatilanteisiin verkostomaisella työskentelyllä. Yhteisövaikuttavuuden pilotti on käynnistymässä perhekeskuksen HIRSK- alueella (Hanko, Inkoo, Raasepori, Siuntio, Kirkkonummi) alkuvuodesta 2025.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 13 Valtuutettu Alaviirin valtuustoaloite: Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninasiin tuen tarpeisiin / Ledamot Alaviiris fullmäktigemotion: Vålfärdsområdet bör svara mot varierande stödbehov bland barn och unga

Oheismateriaali

**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Aloitteen tekijä, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 23

§ 23

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen näkökulmasta katsottuna on tärkeää, että koulun kaikilla aikuisilla on keskeinen rooli oppilaiden tukemisessa. Koulun aikuiset kohtaavat oppilaat koulun arjessa joka päivä ja heillä on näkymä oppilaiden hyvinvointiin ja hyvinvoinnin riskitekijöihin.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa työskentelee neljä opiskeluhoollon ammattilaisryhmää: terveydenhoitajat, psykologit, kuraattorit ja lääkärit. He tukevat ja auttavat oppilaita myös aloitteessa mainituissa tilanteissa tehden myös ehkäisevää työtä. On tärkeää, että nämä palvelut ovat oppilaiden ja opiskelijoiden saatavilla, uusia ammattilaisia ei ole perusteltua tuoda kouluihin.

Lisäksi lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen muut työntekijät auttavat myös koulujen oppilaita joko verkostomaisesti työskennellen oppilas- ja opiskelijahuollon rinnalla tai tukien itsenäisesti oppilasta tai hänen perhettään. On tärkeää, että eri työntekijät tekevät kiinteästi moniammatillista työtä opiskelijoiden auttamiseksi. Tätä vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella hyödyntäen esimerkiksi systeemistä työtettä. Konsultaattiorakenteita opiskeluhoollon ja mielenterveyspalvelujen välillä vahvistetaan osana lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden hoidon porrastusta. Tavoitteena on varmistaa, että mielenterveyspalvelujen asiantuntemus on hyödynnettävissä osana opiskeluhoollon verkostoa aina kun sitä tarvitaan. Myös muut ammattilaiset voivat tarpeen ja tilanteen mukaan tehdä osittain työtään kouluilla. On riskinä, että psykiatrisen sairaanhoitajan mukaantulo varhaisessa

vaiheessa lisää normaaliin nuoruusiän kehitykseen liittyvän oireilun medikalisaatiota.

On ensiarvoisen tärkeää, että opiskeluhuollossa oppilaan tilanne arvioidaan aina kokonaisvaltaisesti ja huomioidaan sekä normaaliin murrosiän kehitykseen, hyvinvointiin vaikuttavien terveystottumusten, sekä mahdolliset oppimisen haasteet ja niihin tarjottavien tukitoimien riittävyys ajankohtaisen mielialaoireilun taustalla. Mikäli arvion perusteella todetaan psykiatrisen erityisosaamisen tarvetta, tehdään tarvittavaa yhteistyötä mielenterveyspalveluissa työskentelevien kanssa, mukaan lukien psykiatriset sairaanhoitajat. Yhteisesti sovitut prosessit ja konsultaatiotuki varmistavat, että oppilas saa haasteisiinsa oikeanlaista tukea. Yhteistyömallia pilotoidaan alkuvuodesta 2025 alkaen hyvinvointialueella.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella kehitetään myös hankkeiden myötä toimintamalleja moniammatillisen tuen ja varhaisen tuen vahvistamiseksi sekä väkivallalla oireilevien oppilaiden tukemiseksi. Nuorisoriikollisuuden torjuntaan on tälläkin hetkellä oma hankkeensa hyvinvointialueella. Hankkeessa on yhtymäkohtia muun muassa yhdyspintatyöhön ja systeemisen työotteen juurruttamisen projektiin. Uutena avauksena on käynnistetty yhteisövaikuttavuuteen perustuvaa kehittämistä, jossa keskeisenä ajatuksena on koota alueen paikalliset toimijat yhteen, etsiä ratkaisuja haastaviin ilmiöihin ja löytää yhteisiä ratkaisuja myös yksittäisten lasten pulmatilanteisiin verkostomaisella työskentelyllä. Yhteisövaikuttavuuden pilotti on käynnistymässä perhekeskuksen HIRSK- alueella (Hanko, Inkoo, Raasepori, Siuntio, Kirkkonummi) alkuvuodesta 2025.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 22 muuta valtuutettua ovat jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninaisesti tuen tarpeisiin.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointia vahvistamaan tarvitsemme hyvinvointialueen järjestämät palvelut avuksi ja tueksi. Tämä vaatii riittävästi ammattilaisia, kuten psykologeja, kuraattoreita ja kouluterveydenhoitajia, unohtamatta koululääkäreitä koulujen ja varhaiskasvatusyksiköiden arkeen. Lisäksi psykiatristen sairaanhoitajien lisääminen kouluihin voisi tarjota erityistä tukea mielenterveysongelmista kärsiville nuorille. Psykiatriset sairaanhoitajat voidaan integroida osaksi kouluterveydenhuollon tiimiä, jolloin he työskentelevät yhdessä kouluterveydenhoitajien, psykologioiden ja kuraattoreiden kanssa. Voidaan käynnistää pilotointihankkeita, joissa testataan psykiatristen sairaanhoitajien vaikutusta koulujen hyvinvointiin ja oppilaiden mielenterveyteen. Onnistuneiden pilottien perusteella toimintamallia voidaan laajentaa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4209/00.02.00/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 16

§ 16

Vastauksen antaminen valtuutettu Värmälän ja 21 muun valtuustoaloitteeseen valtuustoaloite tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Purmonen Elina
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessaan allekirjoittaneet ehdottavat, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteet, joissa määritellään muun muassa vanhus-, sota- ja siviiliveteraanien, eläkeläis-, vammais-, sairaus- ja työttömyysjärjestöjen mahdollisuus saada tiloja käyttöönsä maksutta.

Hyvinvointialueen palvelustrategiset tavoitteet tähtäävät kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa tehtävän tavoitteelliseen ja toimivaan yhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla tavoitellaan konkreettista muutosta väestön hyvinvoinnin ja terveydentilassa, pyritään kaventamaan alueellisia terveys – ja hyvinvointieroja sekä parantamaan väestön hyvinvoinnin edellytyksiä etenkin sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksiä kehittämällä (Aluevaltuusto 13.2.2024 § 4).

Alueellinen monialainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimii verkostomaisessa rakenteessa Länsi- Uudellamaalla. HYTE- verkosto kokoontuu säännöllisesti ja verkostossa on myös alueen järjestöjen edustus. Hyvinvointialue koordinoi verkostotyötä sekä tukee kuntia asiantuntemuksellaan monialaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteensovittamiseksi alueella.

Alueellista hyvinvointityötä tukee lisäksi hyvinvointijohtamisen tietotyökalu, joka tarjoaa niin kunnille kuin hyvinvointialueen toimijoille yhteisen näkymän alueen väestön hyvinvointiin. Hyvinvointitiedolla johtamisen kehittämiseksi on myös suunnitelma tietotyökalun jatkokehittämiseksi,

siten, että se tukee paremmin väestön tarpeissa tapahtuvien muutosten ennakkointia.

Järjestämislain 7 §:n (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) mukaisesti hyvinvointialueen tulee tehdä yhteistyötä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on lain mukaan edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset kohdentuvat hyvinvointisuunnitelman mukaisiin painopisteisiin ja tavoitteisiin tukien tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöt voivat hakea yleisavustusta, kumppanuusavustusta tai kehittämisavustusta kohdentumaan toiminnastaan aiheutuviin kustannuksiin. Järjestöt voivat hakea hyvinvointialueen järjestöavustuksesta tukea myös vuokratukustannuksiinsa.

Tukevaisuus- ja kehittämislautakunta myönsi järjestöille toiminta-avustuksina vuodelle 2025 yhteensä 2,68 miljoonaa euroa. Osana avustuskokonaisuutta tuettiin merkittävässä määrin myös järjestöjen toimitilakustannuksia. Avustuksin tuetaan mm. matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa sekä järjestöjen toimintaa omissa toimitiloissaan tapahtuvia asiakaskohtaamisia, asukkaiden kotona annettavia järjestöpalveluja sekä verkossa järjestettäviä palveluja.

Hyvinvointialue tekee yhteistyötä järjestöjen kanssa myös toimitilasioissa. Osana sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilojen vuokrasopimusten siirtymistä kunnista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi muutamien järjestöjen vuokrasopimusten hallintaoikeus kunnasta hyvinvointialueelle. Kyseessä olevat vuokrasopimusten hallintaoikeudet siirtyivät Espoon kaupungilta (8 sopimusta). Lisäksi yksi (1) toimitilojen käyttöoikeussopimus siirtyi Kauniaisten kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialue päätti tukea näiden järjestöjen toimitilakustannuksia ns. välillisenä avustuksena, eikä hyvinvointialue peri vuokraa näiden kyseisten järjestöjen käytössä olevista toimitiloista vuoden 2025 aikana.

Järjestöjen toimitilaratkaisut olivat osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluja kuntien, järjestöjen ja HUS:n osallistuessa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin marraskuussa 2024. Neuvotteluiden tukemiseksi hyvinvointialue selvitti kuntien toimintakäytäntöjä järjestöjen toimitilojen tukemiseksi. Hyvinvointialueen kyselyn mukaan yhdeksän kymmenestä kunnasta tarjoaa järjestöjen käyttöön joko vastikkeettomia tai subventoituja toimitiloja. Osa kunnista on ottanut käyttöön HYTE-avustukset, liikunnan, kulttuurin ja yleisen kansalaistoiminnan avustusten ohella.

Järjestöjen toimitilojen tukemista selvitetään hyvinvointialueen tilakannan

tarkastelun yhteydessä. Toimitiloja koskevat neuvottelut kuntien kanssa käydään vuosien 2025 ja 2026 aikana. Hyvinvointialueen tila- ja vuokrasopimuskantaa tarkastellaan lähivuosien aikana osana kuntien kanssa käytäviä neuvotteluja ja arvioidaan nykyisen tilakannan mahdollista hyödyntämistä järjestöjen käyttöön.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 14 Valtuutettu Värmälän valtuustoaloite: Valtuustoaloite tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi / Ledamot Värmäläs fullmäktigemotion: Motion för att fastställa principer för invånares användning av lokaler samt för användningen av lokaler som behövs av organisationer som verkar för att främja välfärd och hälsa

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Aloitteen tekijä, toimitilajohtaja, yhdyspintapäällikkö

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 19

§ 19

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessaan allekirjoittaneet ehdottavat, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteet, joissa määritellään muun muassa vanhus-, sota- ja siviiliveteraanien, eläkeläis-, vammais-, sairaus- ja työttömyysjärjestöjen mahdollisuus saada tiloja käyttöönsä maksutta.

Hyvinvointialueen palvelustrategiset tavoitteet tähtäävät kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa tehtävän tavoitteelliseen ja toimivaan yhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla tavoitellaan konkreettista muutosta väestön hyvinvoinnin ja terveydentilassa, pyritään kaventamaan alueellisia terveys – ja hyvinvointieroja sekä parantamaan väestön hyvinvoinnin edellytyksiä etenkin sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksiä kehittämällä (Aluevaltuusto 13.2.2024 § 4).

Alueellinen monialainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimii verkostomaisessa rakenteessa Länsi- Uudellamaalla. HYTE- verkosto kokoontuu säännöllisesti ja verkostossa on myös alueen järjestöjen edustus. Hyvinvointialue koordinoi verkostotyötä sekä tukee kuntia asiantuntemuksellaan monialaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteensovittamiseksi alueella.

Alueellista hyvinvointityötä tukee lisäksi hyvinvointijohtamisen tietotyökalu, joka tarjoaa niin kunnille kuin hyvinvointialueen toimijoille yhteisen näkymän alueen väestön hyvinvointiin. Hyvinvointitiedolla johtamisen kehittämiseksi on myös suunnitelma tietotyökalun jatkokehittämiseksi, siten, että se tukee paremmin väestön tarpeissa tapahtuvien muutosten ennakkointia.

Järjestämislain 7 §:n (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) mukaisesti hyvinvointialueen tulee tehdä yhteistyötä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on lain mukaan edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset kohdentuvat hyvinvointisuunnitelman mukaisiin painopisteisiin ja tavoitteisiin tukien tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöt voivat hakea yleisavustusta, kumppanuusavustusta tai kehittämisavustusta kohdentumaan toiminnastaan aiheutuviin kustannuksiin. Järjestöt voivat hakea hyvinvointialueen järjestöavustuksesta tukea myös vuokratukustannuksiinsa.

Tukevaisuus- ja kehittämislautakunta myönsi järjestöille toiminta-avustuksina vuodelle 2025 yhteensä 2,68 miljoonaa euroa. Osana avustuskokonaisuutta tuettiin merkittävässä määrin myös järjestöjen toimitilakustannuksia. Avustuksin tuetaan mm. matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa sekä järjestöjen toimintaa omissa toimitiloissaan

tapahtuvia asiakaskohtaamisia, asukkaiden kotona annettavia järjestöpalveluja sekä verkossa järjestettäviä palveluja.

Hyvinvointialue tekee yhteistyötä järjestöjen kanssa myös toimitila-asioissa. Osana sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilojen vuokrasopimusten siirtymistä kunnista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi muutamien järjestöjen vuokrasopimusten hallintaoikeus kunnasta hyvinvointialueelle. Kyseessä olevat vuokrasopimusten hallintaoikeudet siirtyivät Espoon kaupungilta (8 sopimusta). Lisäksi yksi (1) toimitilojen käyttöoikeussopimus siirtyi Kauniaisten kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialue päätti tukea näiden järjestöjen toimitilakustannuksia ns. välillisenä avustuksena, eikä hyvinvointialue peri vuokraa näiden kyseisten järjestöjen käytössä olevista toimitiloista vuoden 2025 aikana.

Järjestöjen toimitilaratkaisut olivat osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluja kuntien, järjestöjen ja HUS:n osallistuessa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin marraskuussa 2024. Neuvotteluiden tukemiseksi hyvinvointialue selvitti kuntien toimintakäytäntöjä järjestöjen toimitilojen tukemiseksi. Hyvinvointialueen kyselyn mukaan yhdeksän kymmenestä kunnasta tarjoaa järjestöjen käyttöön joko vastikkeettomia tai subventoituja toimitiloja. Osa kunnista on ottanut käyttöön HYTE-avustukset, liikunnan, kulttuurin ja yleisen kansalaistoiminnan avustusten ohella.

Järjestöjen toimitilojen tukemista selvitetään hyvinvointialueen tilakannan tarkastelun yhteydessä. Toimitiloja koskevat neuvottelut kuntien kanssa käydään vuosien 2025 ja 2026 aikana. Hyvinvointialueen tila- ja vuokrasopimuskantaa tarkastellaan lähivuosien aikana osana kuntien kanssa käytäviä neuvotteluja ja arvioidaan nykyisen tilakannan mahdollista hyödyntämistä järjestöjen käyttöön.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Jäsen Wickström ja kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Westerholm poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.48.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Värmälä ja 21 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi. Valtuustoaloitteessaan allekirjoittajat esittävät, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteet, joissa määritellään muun muassa vanhus-, sota- ja siviiliveteraanien, eläkeläis-, vammais-, sairaus- ja työttömyysjärjestöjen mahdollisuus saada tiloja käyttöönsä maksutta.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

5187/00.02.01/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 17

§ 17

Vastauksen antaminen valtuutettu Karimäen ja 21 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien syömishäiriöiden hoitoa ja varhaista tunnistamista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahlström Mari
Kivistö Kaisa
Malk Kaija

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä alla olevan aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Syömishäiriöiden ennaltaehkäisy sekä varhainen tunnistaminen ja hoito ovat osa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon perustehtävää. Erityisesti neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kohdataan lähes kaikki alueen lapset ja nuoret sekä odottavat äidit osana terveystarkastuksia. Nämä palvelut ovat lasten, nuorten ja perheiden tavoitettavissa matalalla kynnyksellä kaikissa tilanteissa, joihin liittyy huolta hyvinvoinnista. Ravitsemustilan arvio on osa jokaista seurantakäyntiä sisältäen sekä syömistottumusten että kasvun arvioinnin. Näin päästään tarvittaessa jo varhaisessa vaiheessa puuttumaan tilanteeseen.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on käytössä prosessi, jolla varmistetaan oikeanlainen ja oikea-aikainen tuki, joka huomioi kokonaistilanteen ja on tarvittaessa moniammatillista. Prosessissa huomioidaan myös hoidon porrastus perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa mukaan lukien opiskeluhoito, lasten ja nuorten kuntoutus- ja mielenterveyspalvelut sekä avosairaanhoito. Palveluiden yhdenmukaistamisen myötä prosessi levitetään koko hyvinvointialueelle, mikä varmistaa tasalaatuiset palvelut koko alueella asuinpaikasta riippumatta. Samanaikaisesti ohjetta muokataan huomioimaan juuri päivitetty syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus.

Oppilaitoksissa toteutettava yhteisöllinen opiskeluhoitotyö sisältää hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistäviä teemoja, ja tätä työtä opiskeluhoollon ammattilaiset tekevät tavoitteellisesti ja suunnitellusti oppilaitosyhteisön tarpeen mukaan sekä yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa. Yhteisöllisessä hyvinvointityössä voidaan varhaisessa

vaiheessa tunnistaa opiskelijoiden keskuudessa esiin tulleita ilmiöitä ja hyvinvoinnin riskitekijöitä ja esimerkiksi hyvinvointitaitojen edistämisellä ennaltaehkäistä pahoinvointia, mikä saattaa tulla esiin myös syömiseen liittyvänä oireiluna ja vakavissa tapauksissa johtaa syömishäiriöihin. Osana yhteisöllistä opiskeluhuoltoa voidaan tarvittaessa antaa opetuksen ja kasvatuksen ammattilaisille tietoa ja lisätä ymmärrystä syömisongelmista ja niihin suhtautumisesta. Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö toimii tärkeänä ennaltaehkäisevänä toimintona myös syömishäiriöiden ehkäisyssä.

Opetuksen ammattilaisen huolen herätessä opiskelijasta hänellä on lakisääteinen velvollisuus ohjata opiskelija opiskeluhuollon palveluihin salassapitosäännösten estämättä. Opiskeluhuoltoa toteutetaan tarvittaessa moniammatillisena yhteistyönä, ja syömiseen liittyvien ongelmien osalta moniammatillisuus opiskelijan tuessa on tärkeää. Opiskeluhuollon psykologin keskeisiä työmuotoja ovat opiskelijan kokonaistilanteen jäsentäminen ja psykososiaalisten kipukohtien tunnistaminen, varhainen psykososiaalinen tuki sekä ympäristön ohjaaminen opiskelijaa tukevaksi ja onnistumisia mahdollistavaksi. Varhaisen tuen antamiseen syömisongelmissa opiskeluhuollolla on käytössään tutkimustietoon perustuva omahoitomateriaali syömisen ongelmista sekä koulutus omahoitomateriaalin käyttämiseen ohjaustyössään osana varhaisen vaiheen tukea perheelle ja nuorille. Syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus on tuotu opiskeluhuollolle tiedoksi julkaisunsa jälkeen. Suositus antaa kattavan, tutkimuksiin perustuvan tietopaketin syömishäiriöihin suhtautumisesta, tuesta ja tilanteen arvioinnista. Käypä hoito -materiaalit ovat myös opiskeluhuollon käytettävissä.

Terveysasemien vastaanotoilla tavoitteena ja tehtävänä on ensimmäisessä vaiheessa syömishäiriön tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja puheeksi ottaminen. Hoito suunnitellaan tämän jälkeen yksilöllisen tarpeen mukaan. Lapset ja nuoret ohjataan tavallisesti ennaltaehkäisevän terveydenhuollon seurantaan, ellei tilanne edellytä akuutisti lähettämistä erikoissairaanhoidon. Aikuisten lievissä syömishäiriöissä hoidoksi voivat riittää neuvonta- ja seurantakäynnit terveysasemalla. Vastaanotolla työntekijä antaa potilaalle tietoa syömishäiriöstä sekä tukee häntä terveelliseen, monipuoliseen ja säännölliseen ravitsemukseen. Lisäksi potilasta ohjataan sopivaan liikuntaan, jota arvioidaan muun muassa sen perusteella, onko kyseessä laihuus- vai lihavuushäiriö. Valikoivasti syövä lapsi tai nuori ohjataan tarpeen mukaan avosairaanhoidon ravitsemusterapeutin vastaanotolle, kun ruokavalio on yksipuolinen, ruokahalu on heikentynyt merkittävästi tai lapsi on laihtunut merkittävästi, mikäli lapsella tai nuorella ei ole kontaktia erikoissairaanhoidon syömisoireilun vuoksi. Diagnosoidun syömishäiriön ravitsemusterapeutin hoito toteutetaan erikoissairaanhoidossa. Myös aikuisille potilaille tarjotaan perusterveydenhuollon ravitsemusterapiaa, kun potilaalla on syömishäiriö tai sen epäily eikä hänellä ole syömishäiriöyksikön kontaktia.

Potilas voidaan lisäksi ohjata Mielenterveystalo.fi:n ahminnan ja syömisongelmien hoidon omahoito-ohjelmiin tai lähettää bulimian

nettiterapiaan. Työntekijöillä on käytettävissä Terveysportti-portaalissa ajantasainen suomalainen ohjeistus syömishäiriöiden diagnostiikasta ja hoidosta mukaan lukien syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus. Tilanteissa, joissa avosairaanhoidon toimenpiteet eivät ole riittäviä, lääkärit konsultoivat potilaan iän mukaan lasten-, nuoriso- tai aikuispsykiatria ja/tai tekevät lähetteen erikoissairaanhoitoon.

Käsittely**Päätös**

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus**Liitteet**

- 15 Valtuutettu Karimäen aluehallitukselle osoittama kysymys:
Syömishäiriöiden hoito ja varhainen tunnistaminen / Ledamot
Karimäkis fråga till välfärdsområdesstyrelsen: Behandling och tidig
identifiering av ätstörningar

Oheismateriaali**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Kysymyksen esittänyt valtuutettu, palvelualuejohtaja, johtavat
ylilääkärit

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 26

§ 26

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle
esitettyyn kysymykseen:

Syömishäiriöiden ennaltaehkäisy sekä varhainen tunnistaminen ja hoito
ovat osa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon perustehtävää. Erityisesti
neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kohdataan lähes
kaikki alueen lapset ja nuoret sekä odottavat äidit osana

terveystarkastuksia. Nämä palvelut ovat lasten, nuorten ja perheiden tavoitettavissa matalalla kynnyksellä kaikissa tilanteissa, joihin liittyy huolta hyvinvoinnista. Ravitsemustilan arvio on osa jokaista seurantakäyntiä sisältäen sekä syömistottumusten että kasvun arvioinnin. Näin päästään tarvittaessa jo varhaisessa vaiheessa puuttumaan tilanteeseen.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on käytössä prosessi, jolla varmistetaan oikeanlainen ja oikea-aikainen tuki, joka huomioi kokonaistilanteen ja on tarvittaessa moniammatillista. Prosessissa huomioidaan myös hoidon porrastus perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa mukaan lukien opiskeluhoito, lasten ja nuorten kuntoutus- ja mielenterveyspalvelut sekä avosairaanhoito. Palveluiden yhdenmukaistamisen myötä prosessi levitetään koko hyvinvointialueelle, mikä varmistaa tasalaatuiset palvelut koko alueella asuinpaikasta riippumatta. Samanaikaisesti ohjetta muokataan huomioimaan juuri päivitetty syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus.

Oppilaitoksissa toteutettava yhteisöllinen opiskeluhoitotyö sisältää hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistäviä teemoja, ja tätä työtä opiskeluhoollon ammattilaiset tekevät tavoitteellisesti ja suunnitellusti oppilaitosyhteisön tarpeen mukaan sekä yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa. Yhteisöllisessä hyvinvointityössä voidaan varhaisessa vaiheessa tunnistaa opiskelijoiden keskuudessa esiin tulleita ilmiöitä ja hyvinvoinnin riskitekijöitä ja esimerkiksi hyvinvointitaitojen edistämällä ennaltaehkäistä pahoinvointia, mikä saattaa tulla esiin myös syömiseen liittyvänä oireiluna ja vakavissa tapauksissa johtaa syömishäiriöihin. Osana yhteisöllistä opiskeluhoitoa voidaan tarvittaessa antaa opetuksen ja kasvatuksen ammattilaisille tietoa ja lisätä ymmärrystä syömisongelmista ja niihin suhtautumisesta. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö toimii tärkeänä ennaltaehkäisevänä toimintona myös syömishäiriöiden ehkäisyssä.

Opetuksen ammattilaisen huolen herätessä opiskelijasta hänellä on lakisääteinen velvollisuus ohjata opiskelija opiskeluhoollon palveluihin salassapitosäännösten estämättä. Opiskeluhoitoa toteutetaan tarvittaessa moniammatillisena yhteistyönä, ja syömiseen liittyvien ongelmien osalta moniammatillisuus opiskelijan tuessa on tärkeää. Opiskeluhoollon psykologin keskeisiä työmuotoja ovat opiskelijan kokonaistilanteen jäsentäminen ja psykososiaalisten kipukohtien tunnistaminen, varhainen psykososiaalinen tuki sekä ympäristön ohjaaminen opiskelijaa tukevaksi ja onnistumisia mahdollistavaksi. Varhaisen tuen antamiseen syömisongelmissa opiskeluhoollolla on käytössään tutkimustietoon perustuva omahoitomateriaali syömisen ongelmista sekä koulutus omahoitomateriaalin käyttämiseen ohjaustyössään osana varhaisen vaiheen tukea perheelle ja nuorille. Syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus on tuotu opiskeluhoollolle tiedoksi julkaisunsa jälkeen. Suositus antaa kattavan, tutkimuksiin perustuvan tietopaketin syömishäiriöihin suhtautumisesta, tuesta ja tilanteen arvioinnista. Käypä hoito -materiaalit ovat myös opiskeluhoollon käytettävissä.

Terveysasemien vastaanotoilla tavoitteena ja tehtävänä on ensimmäisessä vaiheessa syömishäiriön tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja puheeksi ottaminen. Hoito suunnitellaan tämän jälkeen yksilöllisen tarpeen mukaan. Lapset ja nuoret ohjataan tavallisesti ennaltaehkäisevän terveydenhuollon seurantaan, ellei tilanne edellytä akuutisti lähettämistä erikoissairaanhoidon. Aikuisten lievissä syömishäiriöissä hoidoksi voivat riittää neuvonta- ja seurantakäynnit terveysasemalla. Vastaanotolla työntekijä antaa potilaalle tietoa syömishäiriöstä sekä tukee häntä terveelliseen, monipuoliseen ja säännölliseen ravitsemukseen. Lisäksi potilasta ohjataan sopivaan liikuntaan, jota arvioidaan muun muassa sen perusteella, onko kyseessä laihuus- vai lihavuushäiriö. Valikoivasti syövä lapsi tai nuori ohjataan tarpeen mukaan avosairaanhoidon ravitsemusterapeutin vastaanotolle, kun ruokavalio on yksipuolinen, ruokahalu on heikentynyt merkittävästi tai lapsi on laihtunut merkittävästi, mikäli lapsella tai nuorella ei ole kontaktia erikoissairaanhoidon syömisoireilun vuoksi. Diagnosoidun syömishäiriön ravitsemusterapeutin hoito toteutetaan erikoissairaanhoidossa. Myös aikuisille potilaille tarjotaan perusterveydenhuollon ravitsemusterapiaa, kun potilaalla on syömishäiriö tai sen epäily eikä hänellä ole syömishäiriöyksikön kontaktia.

Potilas voidaan lisäksi ohjata Mielenterveystalo.fi:n ahminnan ja syömisongelmien hoidon omahoito-ohjelmiin tai lähettää bulimian nettiterapiaan. Työntekijöillä on käytettävissä Terveysportti-portaalissa ajantasainen suomalainen ohjeistus syömishäiriöiden diagnostiikasta ja hoidosta mukaan lukien syömishäiriöiden Käypä hoito -suositus. Tilanteissa, joissa avosairaanhoidon toimenpiteet eivät ole riittäviä, lääkärit konsultoivat potilaan iän mukaan lasten-, nuoriso- tai aikuispsykiatria ja/tai tekevät lähetteen erikoissairaanhoidon.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Karimäki sekä 21 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 10.12.2024 § 78 valtuustokysymyksen koskien syömishäiriöiden hoitoa ja varhaista tunnistamista.

Valtuustokysymyksessä kysytään, kuinka Länsi-Uudellamaalla toimitaan syömishäiriöiden varhaisen tunnistamisen parantamiseksi, syömishäiriöpotilaiden hoitoon pääsyn helpottamiseksi ja hoidon laadun parantamiseksi. Lisäksi kysytään, kuinka kehitetään suunnitelmallisesti syömishäiriöistä kärsivien hoitopolkuja ja nopeutetaan hoitoon pääsyä.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta. Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

5188/00.02.01/2024

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 18

§ 18

Vastauksen antaminen valtuutettu Värmälän ja 19 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen terveysasemapalvelujen ja suun terveydenhuollon kiireettömistä ajoista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä liitteenä olevan aluehallituksen vastauksen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 16 Vastaus valtuutettu Värmälän ja 19 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen
- 17 Valtuutettu Värmälän aluehallitukselle osoittama kysymys terveysasemapalvelujen ja suun terveydenhuollon kiireettömistä ajoista / Ledamot Värmäläs fråga till välfärdsområdesstyrelsen om icke-brådskande tider inom hälsostationstjänsterna och mun- och tandvården

Oheismateriaali

**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Kysymyksen esittänyt valtuutettu, palvelualuejohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.02.2025 § 40

§ 40

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteen mukaisen vastauksen aluehallitukselle esitettyyn kysymykseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi.

Käsittely

Johtava asiantuntija Vehmas ja työmarkkinalakimies Lahermaa poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.20.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Värmälä ja 19 muuta valtuutettua ovat osoittaneet aluehallitukselle kysymyksen aluevaltuuston 10.12.2024 § 78 terveysasemapalvelujen ja suun terveydenhuollon kiireettömistä ajoista. Aluehallitukselle osoitetussa kysymyksessä kysytään, millä tavoin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on lähiaikoina parantamassa kiireettömän ajan saamista ja mahdollisuutta etäasiointiin terveysasemille (ml. pitkäaikaissairaiden kontrollit lääkärillä ja/tai hoitajan vastaanotolla) sekä ajan saamista kiireettömissä asioissa suun terveyden huollon palveluihin.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

1792/01.00.00/2023

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 19

§ 19

Käsittlemättä olevat aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvat valtuustoaloitteet ja hyvinvointialuealoitteet

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi, että

1. aluehallitus ja aluevaltuusto ovat antaneet 31.12.2024 mennessä vastaukset kaikkiin 30.6.2024 mennessä jätettyihin valtuustoaloitteisiin ja
2. hyvinvointialue ei ole vastaanottanut 31.1.2025 mennessä aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvia hyvinvointialuealoitteita.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Hallintojohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.02.2025 § 41

§ 41

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi, että

1. aluehallitus ja aluevaltuusto ovat antaneet 31.12.2024 mennessä vastaukset kaikkiin 30.6.2024 mennessä jätettyihin valtuustoaloitteisiin ja
2. hyvinvointialue ei ole vastaanottanut 31.1.2025 mennessä aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvia hyvinvointialuealoitteita.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloitteet

Hallintosäännön 27 §:n mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä annettava aluevaltuustolle luettelo niistä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joihin aluehallitus ei ole antanut ennen vuoden loppua vastausta. Samalla aluehallituksen on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty.

1.7.2023 – 30.6.2024 aluevaltuuston kokouksissa oli jätetty yhteensä 18 valtuustoaloitetta. Aluehallitus tai aluevaltuusto on antanut näihin kaikkiin vastauksen vuosien 2023 ja 2024 aikana. Jätetyt valtuustoaloitteet ja niihin annetut vastaukset löytyvät hyvinvointialueen verkkosivuilta osoitteesta <https://www.luvn.fi/fi/tietoa-meista/paatoksenteko/aluevaltuusto/valtuustoaloitteet>

Hyvinvointialuealoitteet

Lain hyvinvointialueesta 30 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa (hyvinvointialuealoite). Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Hallintosäännön 84 §:n mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä hyvinvointialueen toimintaa koskevista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Aluevaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Sen viranomaisen,

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

114/136

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 41
§ 19

10.02.2025
25.02.2025

jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

31.1.2025 mennessä hyvinvointialue ei ole vastaanottanut aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvia hyvinvointialoitteita.

Hyvinvointialuealoitteen tekemisestä on ohjeet hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa [Hyvinvointialueen jäsenen aloiteoikeus | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#).

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

131/00.00.01/2022

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 20

§ 20

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Nummelin)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hirvilampi Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Petra Nummelinille aluehallituksen varajäsenen sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi;
2. valita uuden henkilökohtaisen varajäsenen aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Johanna Värmälälle ja
3. valita uuden jäsenen kansalliskielilautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. myöntää eron Petra Nummelinille aluehallituksen varajäsenen sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi;
2. valita Leena Saaren uudeksi henkilökohtaiseksi varajäsenen aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Johanna Värmälälle ja
3. valita Nina Wesserbergin uudeksi jäseneksi kansalliskielilautakuntaan.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

**Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Eronnut luottamushenkilö, valittu luottamushenkilö

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 27

§ 27

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Petra Nummelinille aluehallituksen varajäsenen sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi;
2. valita uuden henkilökohtaisen varajäsenen aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Johanna Värmälälle ja
3. valita uuden jäsenen kansalliskielilautakuntaan.

Käsittely**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Petra Nummelin (sd.) on pyytänyt eroa 11.12.2024 päivätyllä sähköpostillaan eroa aluehallituksen varajäsenen tehtävästä sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä. Syynä eronpyyntöihin on puolueesta eroaminen.

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hyvinvointialuelain 35 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa aluehallituksen sekä kansalliskielilautakunnan. Näin ollen aluevaltuusto myöntää eron aluehallituksen ja kansalliskielilautakunnan jäsenille.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö

Vaalikelpoisuus aluehallitukseen

Hyvinvointialuelain 78 §:n mukaan vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka toimii 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään rinnastuvassa tehtävässä;
- 3) hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle aluehallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisella hyvinvointialueella huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa sen edunvalvonnasta.

Enemmistön aluehallituksen jäsenistä on oltava muita kuin hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Vaalikelpoisuus kansalliskielilautakuntaan

Hyvinvointialuelain 79 § mukaan vaalikelpoinen kansalliskielilautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

130/00.00.01/2022

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 21

§ 21

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Koivunen)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hirvilampi Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Kirsi Koivuselle aluevaalilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimen päättyneeksi ja
2. valita uuden jäsenen aluevaalilautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. myöntää eron Kirsi Koivuselle aluevaalilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimen päättyneeksi ja
2. valita Pia Mäkisen uudeksi jäseneksi aluevaalilautakuntaan.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Eronnut luottamushenkilö, valittu luottamushenkilö

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 28

§ 28

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Kirsi Koivuselle aluevaalilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimen päättyneeksi ja
2. valita uuden jäsenen aluevaalilautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kirsi Koivunen (ps.) on pyytänyt 14.12.2024 päivätyllä sähköpostillaan eroa aluevaalilautakunnan jäsenen tehtävästä henkilökohtaisiin syihin vedoten.

Hyvinvointialueen 75 § mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Vaalilain 12 a § mukaan aluevaltuuston on asetettava hyvinvointialueelle toimikaudekseen aluevaalilautakunta. Siihen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa hyvinvointialueella edellisissä aluevaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Aluevaltuusto myöntää eron aluevaalilautakunnan jäsenille.

Vaalikelpoisuus aluevaalilautakuntaan

Vaalikelpoinen aluevaalilautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a § 1 momentin perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

133/00.00.01/2022

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 22

§ 22

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Lahtinen)Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hirvilampi Markus**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Mervi Lahtiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenen ja aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja
2. valita uuden jäsenen tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Käsittely**Päätös**

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. myöntää eron Mervi Lahtiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenen ja aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi;
2. valita Minna Aitolan uudeksi jäseneksi tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan ja
3. valita Anette Pottosen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Minna Aitolalle tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Selostus**Liitteet****Oheismateriaali****Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Eronnut luottamushenkilö, valitut luottamushenkilöt

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 29

§ 29

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Mervi Lahtiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenen ja aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja

2. valita uuden jäsenen tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Mervi Lahtinen (sd.) on pyytänyt 17.12.2024 päivätyllä sähköpostillaan eroa tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenen sekä aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä henkilökohtaisiin syihin vedoten.

Hyvinvointialuelain 75 §:n mukaan eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Hyvinvointialuelain 35 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan. Näin ollen aluevaltuusto myöntää eron tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenille. Aluevaltuusto myöntää eron myös valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Vaalilain 143 m § mukaan aluevaalilautakunta määrää aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden varavaltuutetun eronneen tilalle hyvinvointialuelain 25 § mukaisesti.

Vaalikelpoisuus tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan

Hyvinvointialuelain 79 §:n mukaan vaalikelpoinen tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

133/00.00.01/2022

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 23

§ 23

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Rauanmaa)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hirvilampi Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Katriina Rauanmaalle varavaltuutetun sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneeksi ja
2. valita uuden henkilökohtaisen varajäsenen Lotta Paakunaiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. myöntää eron Katriina Rauanmaalle varavaltuutetun sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneeksi ja
2. valita Mia Sundströmin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Lotta Paakunaiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Eronnut luottamushenkilö, valittu luottamushenkilö

Päätöshistoria

Aluehallitus 03.02.2025 § 30

§ 30

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustoille, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Katriina Rauanmaalle varavaltuutetun sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneeksi ja
2. valita uuden henkilökohtaisen varajäsenen Lotta Paakunaiselle tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan.

Käsittely**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Katriina Rauanmaa (kesk.) on pyytänyt 9.12.2024 päivätyllä sähköpostillaan eroa tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan varajäsenen sekä aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä henkilökohtaisiin syihin vedoten.

Hyvinvointialuelain 75 §:n mukaan eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Hyvinvointialuelain 35 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan. Näin ollen aluevaltuusto myöntää eron tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan jäsenille. Aluevaltuusto myöntää eron myös valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Vaalilain 143 m § mukaan aluevaalilautakunta määrää aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden varavaltuutetun eronneen tilalle hyvinvointialuelain 25 § mukaisesti.

Vaalikelpoisuus tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan

Hyvinvointialuelain 79 §:n mukaan vaalikelpoinen tulevaisuus- ja kehittämislautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 24

Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja toteaa kokouksessa tehdyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset sekä päättää lähettää aloitteet ja kysymykset aluehallituksen valmisteltaviksi.

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 26 §:n mukaisina aloitteina kokouksen aikana oli jätetty seuraavat aloitteet:

Valtuutettu Knaapin aloite: Kiireettömän terveyskeskusajan saatavuutta tulee helpottaa

Valtuutettu Rehn-Kiven valtuustoaloite HPV-rokotuksista

Valtuutettu Vallen valtuustoaloite hoitajien suomen kielen taidosta

Valtuutettu Kajavan ja valtuutettu Partasen valtuustoaloite ruokailun järjestämiseksi asunnottomien tilapäismajoituksessa

Valtuutettu Hyrkön valtuustoaloite imetyksen ja maidon pumppaamisen mahdollistamiseksi työajalla

Valtuutettu Juvosen valtuustoaloite kuulonaleneman hoitoprosessin sujuvoittamisesta ja kuulolaitteen saamisen nopeuttamisesta

RKP:n valtuustoryhmän ryhmän valtuustoaloite ikäneuvolatoiminnan käyttöönotosta

Valtuutettu Frantsi-Lankian valtuustoaloite ikääntyvien hyvinvoinnin edistämisestä ja toimintakyvyn tukemisesta varhaisella matalan kynnyksen tuen toimintamallilla

Valtuutettu Paakkunaisen valtuustoaloite hyvän omaishoidon turvaamiseksi hyvinvointialueella

Valtuutettu Salovaaran talousarvioaloite asiakasmaksualennusten ja -vapautusten laajentamiseksi terveydenhuollon tasasuuruisiin maksuihin

Valtuutettu Felipen valtuustoaloite Huoli-ilmoituksen teon helpottamisesta ja yhdenmukaistamisesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valtuutettu Westerholmin valtuustoaloite Edistetään määrätietoisesti omalääkäri- ja omatiimimalleja

Valtuutettu Seppälän ja valtuutettu Partasen valtuustoaloite eläinperäisten tuotteiden käytön puolittamiseksi julkisissa ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä

Valtuutettu Alaviirin aluevaltuustoaloite Psykiatristen sairaanhoitajien koulupilottiesitystä.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 27 §:n mukaisina aluehallitukselle osoitettuina kysymyksinä kokouksen aikana oli jätetty seuraavat kysymykset:

Valtuutettu Juvosen aluehallitukselle osoittama kysymys potilasturvallisuuden ja potilaiden ja hoitotyöntekijöiden oikeusturvan säilymisestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valtuutettu Hukarin aluehallitukselle osoittama kysymys lasten ja nuorten huumekuolemien vähentämisestä

Valtuutettu Hyrkön aluehallitukselle osoittama kysymys raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla

Valtuutettu Westerholmin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien paperittomien henkilöiden oikeutta välttämättömiin terveys- ja sairaanhoitopalveluihin

Valtuutettu Hukarin aluehallitukselle osoittama kysymys maahanmuuttajaäitien kotoutumisen tuesta

Valtuutettu Värmälän aluehallitukselle osoittama kysymys diabeetikoiden verensokerin mittausliuskojen saamisesta

Valtuutettu Kokon aluehallitukselle osoittama kysymys hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä.

Varavaltuutettu Harinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 20.47.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksessa tehdyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset sekä päätti lähettää aloitteet ja kysymykset aluehallituksen valmisteltavaksi.

Selostus

Valtuutetun oikeus tehdä aloite

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteella on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa aloitteen pääasiallisen sisällön.

Aloitteet on annettava puheenjohtajalle tai sähköiseen kokousjärjestelmään kirjallisena aluevaltuuston kokouksen aikana.

Tulevan vuoden talousarviovalmisteluun vaikuttavat aloitteet on jätettävä maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen jätetyt talousarviota koskevat aloitteet käsitellään sitä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Valtuutetun oikeus osoittaa kysymys aluehallitukselle

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus osoittaa kysymyksiä aluehallitukselle. Kysymys on annettava kirjallisena aluevaltuuston sihteerille tai sähköiseen kokousjärjestelmään.

Jos kysymys ei koske hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen ilmoitus, että kysymykseen ei vastata.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen vastaus tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille aluevaltuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Jos vastausta ei ole voitu antaa tai jos aluevaltuusto päättää palauttaa kysymyksen aluehallitukselle uudelleen vastattavaksi, vastaus on annettava viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua ensiksi pidetään vastauksen antamatta jättämisestä tai palauttamisesta tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa.

Kysymykseen annettu vastaus tai edellä mainittu ilmoitus on merkittävä aluevaltuuston kokouksessa tiedoksi, minkä lisäksi aluevaltuusto asiaa käsitellessään voi hyväksyä toivomuksia, joihin asia antaa aihetta.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus valiokunnan asettamiseksi tutkimaan kysymyksessä koskevaa asiaa, aluevaltuusto päättää tästä.

Liitteet

- 18 Valtuutettu Knaapin aloite Kiireettömän terveyskeskusajan saatavuutta tulee helpottaa
- 19 Valtuutettu Rehn-Kiven valtuustoaloite HPV-rokotuksista
- 20 Valtuutettu Vallen valtuustoaloite hoitajien suomen kielen taidosta
- 21 Valtuutettu Kajavan ja valtuutettu Partasen valtuustoaloite ruokailun järjestämiseksi asunnottomien tilapäismajoituksessa
- 22 Valtuutettu Hyrkön valtuustoaloite imetyksen ja maidon pumppaamisen mahdollistamiseksi työajalla
- 23 Valtuutettu Juvosen valtuustoaloite kuulonaleneman hoitoprosessin sujuvoittamisesta ja kuulolaitteen saamisen nopeuttamisesta
- 24 RKP:n valtuustoryhmän valtuustoaloite ikäneuvolatoiminnan käyttöönotosta
- 25 Valtuutettu Frantsi-Lankian valtuustoaloite ikääntyvien hyvinvoinnin edistämisestä ja toimintakyvyn tukemisesta varhaisella matalan kynnyksen tuen toimintamallilla
- 26 Valtuutettu Paakkunaisen valtuustoaloite hyvän omaishoidon turvaamiseksi hyvinvointialueella
- 27 Valtuutettu Salovaaran talousarvioaloite asiakasmaksualennusten ja -vapautusten laajentamiseksi terveydenhuollon tasasuuruisiin maksuihin
- 28 Valtuutettu Felipen valtuustoaloite Huoli-ilmoituksen teon helpottamisesta ja yhdenmukaistamisesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella
- 29 Valtuutettu Westerholmin valtuustoaloite Edistetään määrätietoisesti omalääkäri- ja omatiimimalleja
- 30 Valtuutettu Seppälän ja valtuutettu Partasen valtuustoaloite eläinperäisten tuotteiden käytön puolittamiseksi julkisissa ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä
- 31 Valtuutettu Alaviirin aluevaltuustoaloite Psykiatristen sairaanhoitajien koulupilottiesitystä

- 32 Valtuutettu Juvosen aluehallitukselle osoittama kysymys potilasturvallisuuden ja potilaiden ja hoitotyöntekijöiden oikeusturvan säilymisestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella
- 33 Valtuutettu Hukarin aluehallitukselle osoittama kysymys lasten ja nuorten huumekuolemien vähentämisestä
- 34 Valtuutettu Hyrkön aluehallitukselle osoittama kysymys raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla
- 35 Valtuutettu Westerholmin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien paperittomien henkilöiden oikeutta välttämättömiin terveys- ja sairaanhoitopalveluihin
- 36 Valtuutettu Hukarin aluehallitukselle osoittama kysymys maahanmuuttajaaitien kotoutumisen tuesta
- 37 Valtuutettu Värmälän aluehallitukselle osoittama kysymys diabeetikoiden verensokerin mittausliuskojen saamisesta
- 38 Valtuutettu Kokon aluehallitukselle osoittama kysymys hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 24

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 4, § 5, § 20, § 21, § 22, § 23

Aluevalitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella.

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta aluevalituksella myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätöksiin haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on julkaistu, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjelmän tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä liitteineen tulee toimittaa hallinto-oikeudelle säädetyssä määräajassa, jotta valitus tulee vireille. Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000
Telekopio: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Virasto-aika: 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta.